

કેડલાઈન

પછી ભારતમાં રહેનારા પાક. નાગરિકને ત્રણ વર્ષની જેલ થશે

નવી દિલ્હી: સરકાર દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલી સમયમર્યાદામાં ભારત ન છોડી જનાર પાકિસ્તાની નાગરિકને થશે વધુમાં વધુ ત્રણ વર્ષની જેલની સજા, રૂ. ૩ લાખ દંડ અથવા બંને. બાવીસ એપ્રિલે જમ્મુ-કાશ્મીરના પહલગામમાં કરવામાં આવેલા આતંકવાદી હુમલા બાદ ભારત સરકારે પાકિસ્તાનના નાગરિકોને ૪૮ કલાકની અંદર ભારત છોડી જવાનો હુકમ કર્યો હતો. સાર્ક વિઝા ધરાવનારા પાકિસ્તાની નાગરિકો માટે આ માટેની અંતિમ સમયમર્યાદા ૨૬ એપ્રિલ મુકરર કરવામાં આવી હતી. મેડિકલ વિઝા ધરાવનારાઓ માટે ૨૯ એપ્રિલ સુધીની મુદત નક્કી કરવામાં આવી હતી તો વિઝા ઓન એરાઈવલ, બિઝાનેસ, ફિલ્મ, ટ્રાન્ઝીટ, કોન્ફરન્સ, માઉન્ટેનિયરિંગ, સ્ટુડન્ટ, વિઝિટર, ગ્રૂપ ટૂરિસ્ટ, યાત્રા અને ગ્રૂપ યાત્રા વિઝાધારકોને ૨૭ એપ્રિલ સુધીમાં ભારત છોડી દેવા જણાવવામાં આવ્યું હતું. ચાર એપ્રિલથી અમલી બનેલા ઈમિગ્રેશન એન્ડ ફોરેનસ એક્ટ ૨૦૨૫ મુજબ ઓવરસ્ટેઈંગ, વિઝાના નિયમોનો ભંગ, ઘૂસણખોરી જેવા ગુના બદલ ત્રણ વર્ષની જેલ, રૂ. ત્રણ લાખનો દંડ કે પછી બંને થઈ શકશે. કેન્દ્રના ગૃહ પ્રધાન અમિત શાહે દેશના તમામ રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનને વ્યક્તિગત રીતે ફોન કરી સરકાર દ્વારા મુકરર કરવામાં આવેલી સમયમર્યાદા બાદ તેમના રાજ્યમાં એક પણ પાકિસ્તાની ન રહે તેની ખાતરી કરવા જણાવ્યું હતું. અમિત શાહે દેશના પ્રત્યેક રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાન સાથે ટેલિફોન પર વાતચીત કર્યાના તુરંત બાદ ગૃહ સચિવ ગોવિંદ મોહને જે પાકિસ્તાની નાગરિકોના વિઝા રદ કરવામાં આવ્યા હોય તેઓ સરકાર દ્વારા મુકરર કરવામાં આવેલી સમયમર્યાદા પહેલા ભારત છોડીને જતા રહે તેની ખાતરી કરવા તમામ રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનને જણાવ્યું હતું. પહલગામ આતંકવાદી હુમલા બાદ ભારતે સિંધુ જળકરાર રદ કરવા, પાકિસ્તાની નાગરિકોના વિઝા રદ કરવા, પાકિસ્તાની નાગરિકોને ૪૮ કલાકમાં ભારત છોડી જવાનો હુકમ આપવા સહિતનાં વિવિધ પગલાંની જાહેરાત કરી હતી જેને કારણે ભારત-પાકિસ્તાનના સંબંધ વધુ વણસ્યા હતા. (એજન્સી)■

અમુલ રબડી

મધુર પરંપરા, અવિસ્મરણીય સ્વાદ.

નવી

₹ 50/-

180g

₹ 25/-

85g

‘મુંબઈ સમાચાર’ની ડોક્યુમેન્ટરી ‘કાન ફિલ્મ ફેસ્ટિવલ’માં રજૂ થશે

મુંબઈ: એશિયાના સૌથી જૂના દૈનિક અખબાર ‘મુંબઈ સમાચાર’ પર આધારિત દસ્તાવેજી ફિલ્મ (ડોક્યુમેન્ટરી) ‘મુંબઈ સમાચાર ૨૦૦ નોટ ઓઉટ’ ચાલુ વર્ષે ૧૫થી ૨૦ મે સુધી યોજાનારા ‘કાન ફિલ્મ ફેસ્ટિવલ’માં દર્શાવાશે. મુંબઈ સમાચારની દાયકાઓ જૂની નકલો ડિજિટલ સ્વરૂપમાં સાચવવા વ્યાપક પ્રયાસ હાથ ધરાઈ રહ્યા છે તેમ જ તાજેતરમાં ‘મુંબઈ સમાચાર’ની ઇંગ્લિશ વેબસાઇટ શરૂ કર્યા બાદ આ અખબાર મરાઠી અને હિંદીમાં પણ વેબસાઇટ શરૂ કરવાની દિશામાં ઝડપથી આગળ વધી રહ્યું છે. ‘મુંબઈ સમાચાર’ના તંત્રી નીલેશ દવેએ જણાવ્યું હતું કે અમે અમારા અખબારની દાયકાઓ જૂની નકલો ડિજિટલ સ્વરૂપમાં સાચવવા વિવિધ એજન્સીની સાથે યોજાઈ કરી રહ્યા છીએ. અખબારમાં પ્રસિદ્ધ થયેલી

‘મુંબઈ સમાચાર’ના સ્થાપના દિનને ‘ગુજરાતી પત્રકારત્વ દિવસ’ તરીકે જાહેર કરવાની બાંધધરી

ગાંધીનગર: ગુજરાતના મુખ્ય પ્રધાન ભૂપેન્દ્ર પટેલે એશિયાના સૌથી જૂના દૈનિક અખબાર ‘મુંબઈ સમાચાર’ના સ્થાપના દિન પહેલી જુલાઇને ‘ગુજરાતી પત્રકારત્વ દિવસ’ તરીકે જાહેર કરવાની બાંધધરી તંત્રી નીલેશ દવેને આપી હતી. નીલેશ દવેએ આઈ ભૂપેન્દ્ર પટેલને મળીને ‘મુંબઈ સમાચાર’ના સ્થાપના દિને યોજાનારા કાર્યક્રમમાં હાજર રહેવાનું આમંત્રણ આપ્યું હતું. (જુઓ પાનું ૨) ►►

ત્રાસવાદ સામે દરેક ભારતીયનું લોહી ઊકળી રહ્યું છે: મોદી

નવી દિલ્હી: વડા પ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીએ રવિવારે ‘મન કી બાત’ નામના માસિક કાર્યક્રમમાં જણાવ્યું હતું કે ત્રાસવાદી હુમલાને કારણે દેશના દરેક નાગરિકનું લોહી ઊકળી ઊઠ્યું છે. જમ્મુ અને કાશ્મીરના પહલગામમાં ત્રાસવાદી હુમલાનો ભોગ બનેલા લોકોને જરૂર ન્યાય અપાવીશું. મોદીએ જણાવ્યું હતું કે ત્રાસવાદ સામેની લડતમાં દેશના ૧.૪૦ અબજ નાગરિકોની એકતા જ સૌથી મોટી તાકાત બનીને રહેશે. ત્રાસવાદીઓના હુમલાને લગતા ફોટા જોઇને દરેક ભારતીય ગુસ્સે ભરાયા છે. તેમણે પાકિસ્તાનનું નામ લીધા વિના તેના પર શાષ્ટિક-પ્રહાર કરતા જણાવ્યું હતું કે ત્રાસવાદને ફેલાવનારા રાષ્ટ્રની સામે કડક કાર્યવાહી કરતા નહિ અચકાઇએ. જમ્મુ અને કાશ્મીરમાં શાંતિ હતી, પરંતુ મોદી સંખ્યામાં આવી રહ્યા હતા અને વિકાસકાર્યો મોટા પાયે

હાથ ધરાઈ રહ્યા છે, પરંતુ આ સારી વાત દુશ્મનોને નથી ગમતી એટલે અશાંતિ ફેલાવવા આ હુમલા કરાવાયા હતા. વડા પ્રધાને અંતરિક્ષમાંના દેશના વિવિધ કાર્યક્રમ અંગે જણાવ્યું હતું કે ભારતે હવે અંતરિક્ષ ક્ષેત્રે હરણફાળ ભરી છે અને તેમાં ‘મહાસત્તા’ બની ગયું છે. ભારતના ‘સ્પેસ પ્રોગ્રામ’ વિશ્વમાં સૌથી ઓછા ખર્ચવાળા હોય છે. ઘણાં યુવાનોએ અંતરિક્ષના ક્ષેત્રે સ્ટાર્ટ-અપ્સ શરૂ કરી છે. દેશમાં ‘સ્પેસ પ્રોગ્રામ’ માટે હાલમાં ઓછામાં ઓછી ૩૨૫ કંપની કામ કરી રહી છે. આપણે બે દિવસ પહેલાં જ ઇન્ડિયન સ્પેસ રિસર્ચ ઓર્ગેનાઇઝેશન (ઇસરો)ના ભૂતપૂર્વ વડા કસ્તૂરીરંગનને ગુમાવ્યા હતા. તેમણે દેશના અંતરિક્ષ ક્ષેત્રના કાર્યક્રમોમાં મોટું યોગદાન આપ્યું હતું. મોદીએ જણાવ્યું હતું કે દેશે આર્યભટ્ટ ઉપગ્રહ ભ્રમણકક્ષામાં મૂક્યો, તેને આ વર્ષના

ઓટીટી અને સોશ્યલ મીડિયા પર અશ્લીલ કન્ટેન્ટ પર રોક લગાવવાની માંગ સુપ્રીમ કોર્ટમાં આજે સુનાવણી

નવી દિલ્હી: ઓટીટીને લઇને અનેકવાર એવી ચર્ચા થાય છે કે તે વધુ બોલડ અને અશ્લીલ સામગ્રીને પ્રોત્સાહન આપે છે. ઘણા લોકોએ ઓટીટી સામે કડક કાયદો લાવવાની વાત પણ કરી છે. હવે સુપ્રીમ કોર્ટ આજે સોમવારે આ મામલાને લગતી અરજ પર સુનાવણી કરશે. આ અરજમાં કેન્દ્રને ઓટીટી અને સોશિયલ મીડિયા પ્લેટફોર્મ પર ખુલ્લેઆમ અશ્લીલ કન્ટેન્ટના સિટ્ટિંગને રોકવા માટે યોગ્ય પગલાં લેવા નિર્દેશ આપવાની માંગ કરવામાં આવી છે. આ અરજમાં ઓટીટી પ્લેટફોર્મ પર અશ્લીલ કન્ટેન્ટના સિટ્ટિંગ પર પ્રતિબંધ મૂકવા માટે નેશનલ કન્ટેન્ટ કન્ટ્રોલ ઓથોરિટીની રચના માટે માર્ગદર્શિકા નક્કી કરવાની માંગ કરવામાં આવી છે. જસ્ટિસ બીઆર ગવર્ધ અને જસ્ટિસ ઓગસ્ટિન જ્યોર્જ મસીહની

ઉત્તર પ્રદેશના શ્રાવસ્તીમાં ગેરકાયદે ચાલતા ૧૦ મદરેસા બંધ કરાવાયાં

શ્રાવસ્તી (ઉત્તર પ્રદેશ): ઉત્તર પ્રદેશના શ્રાવસ્તી જિલ્લામાં વહીવટીતંત્રે ગેરકાયદે રીતે કાર્યરત ૧૦ મદરેસાને બંધ કરી દીધા છે. રવિવારે એક અધિકારીએ આ માહિતી આપી હતી. જિલ્લા લઘુમતી કલ્યાણ અધિકારી દેવેન્દ્ર રામે પીટીઆઈને જણાવ્યું હતું કે, “શ્રાવસ્તીમાં કુલ ૨૯૭ મદરેસા છે, જેમાંથી ૧૯૨ માન્યતા પ્રાપ્ત છે. શનિવારે નેપાળ સરહદની ૧૫ કિલોમીટરના વિસ્તારમાં ભારતીય ક્ષેત્રમાં ૧૦ મદરેસા બંધ કરવામાં આવ્યા હતા. આમાં અનેક પ્રકારની અનિયમિતતાઓ જોવા મળી છે.” તેમણે કહ્યું હતું કે “આમાંથી મોટાભાગના ગુપ્ત રીતે ચલાવવામાં આવી રહ્યા હતા, કેટલાક ગેરકાયદે ભાડાના મકાનો અથવા રહેઠાણોમાં અને કેટલાક નિર્માણધીન ઇમારતોમાં ચાલી રહ્યા હતા.” જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ કાર્યાલય (માહિતી વિભાગ દ્વારા) તરફથી જાહેર કરાયેલા સત્તાવાર નિવેદન અનુસાર, જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટ અજય કુમાર દિવેદીના નિર્દેશ પર જિલ્લામાં કાર્યરત ગેરકાયદે અને માન્યતા પ્રાપ્ત ન હોય તેવા મદરેસાઓ સામે કાર્યવાહી કરવામાં આવી રહી છે.■

JAPAN

10 Nights-11 Days

May: 09 (Few Seats Available)

JAPAN with Alpine, Universal & Disney

May: 22 | June: 05 & 16 | July: 07

Turkey

12 Nights-13 Days

May: 04 (Few Seats Available), 13 & 20 June: 05 & 18

Vietnam

10 Nights 11 Days

May: (18, 23 Few Seats Available) & 29 | June: 05 & 17

Armenia with Georgia

11 Nights-12 Days

May: 26 | June: 07 & 19

South Korea

8 Nights-9 Days

May: 25 | June: 07 & 16

સમાવેશ: એરફર, ટુરિસ્ટ વિઝા, ટ્રાવેલ ઈન્સ્યોરન્સ, લકઝરિયસ હોટેલ, સાર્ટઈંગ માટે પ્રવેશ ફી, એક્ટિવિટીઝ, ભારતીય ટૂર મેનેજર, રાજસ્થાની મહારાજ ટીપ્સ અને બીજું ઘણું બધું

Limited Offer

Rs. 2,40,000/- p.p

ઓરોરા ટ્રાવેલ્સ ટુર્સ પ્રા. લી.

સંપર્ક : ૭૦૨, મહાલક્ષ્મી ચેમ્બર્સ, બ્રીચ કેન્ડી, મુંબઈ-૨૬, મહારાષ્ટ્ર. ફોન : 022-23519710 / 11 / 12 / 13 / 14 નીલ : 98218 90405 | ધવલ : 98219 21920 | નીરાલી : 9137601052 | જેસલ : 98331 00845

મરણા જબર માટેની સૂચના મૃત્યુનોંધ સાંજે ૭-૩૦ સુધી જ રજીકારવામાં આવશે (૧) મરનારનું નામ (૨) તારીખ (૩) ઉંમર (૪) ક્યાં ગુજરી ગયા છે એ જગ્યા (૫) માતાનું નામ (૬) પિતાનું નામ (૭) ગમે તે ત્રણ સગાઈ (૮) પ્રાર્થનાસભા સ્થળ, તારીખ, સમય. મૃત્યુનોંધ આપનારે ઉપર જણાવ્યા મુજબની વિગતો જ પોતાના લેટરહેડ પર લખીને આપવાની રહેશે. સગાઈરૂપે લખાવેલાં વધારાના નામોની કાપફૂપ થાય તો એ માટે કોઈ સંવાદને સ્થાન રહેશે નહીં. (૫૦ શબ્દથી વધારે નહીં). - વ્યવસ્થાપક

ધર્મતેજ

મર્નળ

હેમંત વાળા

feedback@bombay
samachar.com

ત્રણ રત્ન:
પાણી-અન્ન ને
સારી વાણી

જેને રત્ન માનવામાં આવે છે તે તો પથ્થરના ટુકડા છે. બજારમાં તેની કિંમત હોઈ શકે. તેના બદલામાં સુખ-સાહ્યબી મળે તેવાં ઉપકરણો વસાવી શકાય, એ રત્નથી જીવનમાં જરૂરિયાત કરતાં વધારે ઇચ્છિત બાબતો એકત્રિત પણ કરી શકાય, પણ વાસ્તવમાં આ પથ્થરના ટુકડા રત્ન નથી. સુષ્ટિમાં પાણી, અન્ન અને સારી વાણી, આ ત્રણ જ રત્નો છે. તેની કિંમત સમજવી જોઈએ, તેનો સદુપયોગ થવો જોઈએ અને તેનું રક્ષણ થવું જોઈએ. પ્રખર વ્યવહારુ જ્ઞાની યાણક્ય દ્વારા કહેવાયેલી આ વાત છે.

આમ તો શરૂઆત ‘હવા’થી થવી જોઈએ. હવા વગર અસ્તિત્વ પ-૬ મિનિટ સુધી જ ટકી રહે. પાણી વગર ૪-૫ દિવસ, તો અન્ન વગર ૬-૭ અઠવાડિયાં સુધી જીવન ટકી રહે. તપસ્વી લોકોની વાત જુદી છે. તેમનું અસ્તિત્વ તો જુદા જ સ્તરે હોય છે. તેથી જોવા જઈએ તો હવા એ સૌથી કીમતી રત્ન છે, પછી પાણી અને પછી અન્નની વાત થાય. અહીં હવાનો સમાવેશ નથી થયો. કારણ એ હોઈ શકે કે, વ્યક્તિની ઇચ્છા ન હોય તોપણ ઈશ્વર તો હવાનું ‘પ્રદાન’ કરે જ. હવા સર્વત્ર છે, સર્વમાન્ય છે. હવા શાશ્વત છે, હકીકત છે. એની માટે કોઈ પણ પ્રકારના પ્રયત્નોની જરૂર નથી. રત્નની પ્રાપ્તિ માટે પ્રયત્નનું મહત્વ હોવું જોઈએ.

પાણી માટે થોડો ઘણો, વિવિધ પ્રકારનો પ્રયત્ન તો કરવો પડે, તેથી પાણી રત્ન છે. પ્રાચીન સમયમાં નદીકિનારેથી પાણી લાવવું પડતું અને આજે તે માટે પાણી પૂરવઠાની વ્યવસ્થાનું સર્જન કરવું પડે છે. મહેનત તો બંનેમાં છે. પાણીની જરૂરિયાત પણ સ્વાભાવિક છે. પાણીનું મહત્વ પણ વ્યવસ્થિત રીતે સ્થાપિત થયેલું છે અને બધા દ્વારા સ્વીકારાયેલું પણ છે. પાણી જીવનના પર્યાય સમાન છે. પાણી જીવન હોવાની સાબિતી છે. શરીરમાં ૮૦ પ્રતિશત જેટલું પાણી હોય છે, તે વાત જ પાણીનું મહત્વ સ્થાપિત કરવા પૂરતી છે. પાણી રત્ન છે - રત્ન સમાન છે.

પૃથ્વીને અનેક રત્નોની જનની કહેવાય છે. પૃથ્વી પથ્થર સમાન રત્ન પણ આપે છે અને અન્ન પણ આપે છે. પૃથ્વીમાંથી ચમકતો હીરો પણ મળે અને રોજિંદા ખોરાકમાં વપરાતું ધાન પણ મળે. આમ તો આ બંનેને રત્ન તરીકે કહી શકાય, પરંતુ બંનેની ભૂમિકા ભિન્ન ભિન્ન છે. જ્યાં સુધી જીવનને લાગેવળગે છે ત્યાં સુધી અન્ન ખૂબ જરૂરી છે. એક ઉપનિષદમાં તો ‘બ્રહ્મ’ અન્ન પાણી કરવાની પ્રક્રિયાની શરૂઆત ‘અન્ન’થી થાય છે. શરૂઆતના તબક્કામાં અહીં કહેવામાં આવે છે કે અન્ન બ્રહ્મ છે, કારણ કે અન્ન થકી જ જીવનસર્જનમાં તત્ત્વો અસ્તિત્વમાં આવે છે, જીવનનું સર્જન થાય છે, જીવનનું પોષણ થાય છે અને જીવન કાર્યરત રહે છે. તેથી અન્ન બ્રહ્મ છે. જોકે આગળ જતાં આ સમગ્ર ચર્ચા યોગ્ય દિશા ધારણ કરી લે છે. પાણી તેનાથી અન્નનું મહત્ત્વ બિન્ન બિન્ન છે. અન્ન પાણી રત્ન છે. અન્ન થકી જીવન ટકી રહે છે. અન્નમાં રહેલા વિવિધ પ્રકારના રસથી શરીરને તંદુરસ્તી તથા શક્તિ મળી રહે છે. અન્ન થકી જ જાત-જાતના રસ ઉત્પન્ન કરી માનવીએ ખોરાકમાં રસિકતા સ્થાપિત કરી છે. અન્ન ખોરાક પણ છે અને દવા પણ. અન્ન જરૂરિયાત પણ છે અને મોજશોખનો વિષય પણ. અન્ન મૂળ સ્થિતિમાં પણ હોય અને ચોક્કસ પ્રક્રિયાને આધારે નિર્ધારિત થયેલ

માનસ મંથન

મોરારિબાપુ

feedback@
bombaysamachar.com

‘રામચરિતમાનસ’માં જે રૂપે મને પ્રેમનાં દર્શન થઈ રહ્યા છે, એ પ્રેમશાસ્ત્રની મુખ્યત્વે આ રામકથામાં ચર્ચા થશે. દેવસમાજ અને સમગ્ર પૃથ્વી ભગવાનને પોકારી રહ્યા હતા. અસુરોનો ત્રાસ વધી ગયો છે, આતંક ફેલાઈ ચૂક્યો છે, ચારે તરફ ભ્રષ્ટાચાર છે, ગોસ્વામીજી લખે છે-

અસ ધ્રુષ્ટાચારા ભા સંસારા ધર્મ સુનિઅ નહિં કાના ॥

ચારે તરફ આવું વાતાવરણ છે ત્યારે, આખી પૃથ્વી પોતાને મદદ કરવાને માટે શ્રીહરિને પોકારે છે. એ વખતે બધાં મળીને ભગવાનની સ્તુતિ કરીને પોકાર કરવા માટે ‘માનસ’માં તૈયાર થાય છે, ત્યારે ભગવાનને ક્યાં પોકારી શકાય એવી એક ચર્ચા થઈ. કોઈ કહે વેકુંઠમાં, કોઈ કહે સોકેતમાં. એકમતિ ન થઈ, ત્યારે ભગવાન ક્યાં મળશે એવું બ્રહ્માજીએ શંકરને પૂછ્યું હતું, એ વખતે શંકરના મુખમાંથી નીકળેલી આ પંક્તિ છે, ‘જો આપ મને પૂછતા હો તો પરમાત્મા સર્વત્ર સમાનરૂપે વ્યાપ્ત છે, પરંતુ એને પ્રગટ કરવાની એકમાત્ર વિધા છે અને એનું નામ છે પ્રેમ. જો આપણામાં પ્રેમ હશે, તો પરમાત્મા અહીં પ્રગટ થશે.’

.....

અલૌકિક દર્શન

ભાણદેવ

bhandev@bombay
samachar.com

કંઠનો વર્ણ નીલ છે. આમ હોવાથી તેઓ નીલકંઠ કહેવાય છે.

દેવો અને અસુરોએ સાથે મળીને સમુદ્રમંથન કર્યું. સમુદ્રમંથનને પરિણામે ચૌદ રત્નો મળ્યાં, અમૃત પણ મળ્યું, પરંતુ સાથેસાથે વિષ પણ નીકળ્યું. આ વિષ ધારણ કરે કોણ? શિવજીએ વિષને કંઠમાં ધારણ કરી રાખ્યું છે.

આધ્યાત્મિક સાધના અમૃતની પ્રાપ્તિની સાધના છે. અમૃત અર્થાત્ કાલાતીત બ્રહ્મતત્ત્વની પ્રાપ્તિ માટે જે સાધના કરવામાં આવે છે તે એક સ્વરૂપે મંથન છે, જેમ દધિમંથનથી માખણ મળે છે, તેમ અધ્યાત્મ મંથનથી બ્રહ્મતત્ત્વની પ્રાપ્તિ થાય છે. આ અધ્યાત્મ મંથનને જ કથાની ભાષામાં સમુદ્રમંથન કહેવામાં આવે છે. સમુદ્રમંથનથી અમૃત તો મળ્યું, પણ સાથે સાથે વિષ પણ મળ્યું. અધ્યાત્મમથ પર આકરી વિટંબણાઓ પણ આવે છે. આ આકરી વિટંબણાઓ તે જ વિષ છે અને તે વિષને પચાવી જવું પડે છે. આ વિષ પચાવે કોણ? સર્વવ્યાપી શિવતત્ત્વ છે. આ વિષને પચાવી શકે છે. આ એક આધ્યાત્મિક શિવતત્ત્વ છે, અધ્યાત્મપથનું રહસ્ય છે. આ અધ્યાત્મરહસ્યને જ કથાની ભાષામાં શિવનું વિષપાન અને વિષધારણ કહેલ છે. શિવજી વિષને ગળાની નીચે ઉતારતા નથી, પેટમાં લેતા નથી અને બહાર પણ ફેંકી દેતા નથી. વિષને જીવનમાં સ્થાન આપવાનું નથી. અને વિષ બીજાને આપવાનું પણ નથી તેમ સૂચવવા માટે તેને કંઠમાં ધારણ કરી રાખેલ છે તેમ ગણેલ છે.

બીજી રીતે જોઈએ તો સમુદ્રમંથનની ઘટના એટલે સૃષ્ટિસર્જનની પ્રક્રિયા. સર્જનની પ્રક્રિયામાં અમૃત અને વિષ બંને ઉત્પન્ન થાય છે. વિષને કોણ ધારણ કરી શકે? જે કાલાતીત છે, જે સર્જનથી અતીત તત્ત્વ છે તે. આ પરમ તત્ત્વ તે જ શિવ છે અને સર્જનની પ્રક્રિયાના વિષને પણ તે શિવતત્ત્વ જ ધારણ કરી રાખે છે. આ સત્યને સૂચિત કરવા માટે શિવના કંઠમાં વિષધારણની ઘટના છે.

૮. ત્રિશૂલ:

ત્રિશૂલ ઓમકારનું પ્રતીક છે. ત્રિશૂલના આકાર દ્વારા ઓમકાર સૂચિત થાય છે. શિવના હાથમાં ત્રિશૂલ છે. ત્રિશૂલ શિવનું હથિયાર છે અને ઓમકાર શિવતત્ત્વને પામવાનું સાધન છે. ઓમકારની ઉપાસના દ્વારા સાધક શિવતત્ત્વ-બ્રહ્મતત્ત્વને પામી શકે છે તેમ સૂચવવા માટે ત્રિશૂલરૂપી ઓમકારને શિવનું હથિયાર ગણેલ છે.

૯. ડમરુ:

શિવના એક હાથમાં ત્રિશૂલ છે અને શિવના બીજા હાથમાં ડમરુ છે. ડમરુ નાદનું પ્રતીક છે. નાદાનુસંધાન ભારતીય અધ્યાત્મપરંપરાનું એક મહત્ત્વપૂર્ણ અધ્યાત્મ-સાધન છે. નાદ પરમાત્માની એક અભિવ્યક્તિ છે અને નાદ દ્વારા નાદાતીત સુધી પહોંચી શકાય છે. શિવને ‘નાદવિંદુક્લાત્મનું’ કહેલ છે. નાદ દ્વારા બિંદુમાં, બિંદુ દ્વારા કલામાં અને કલા દ્વારા સર્વ કલાઓના અધિપતિ શિવને પમાય છે. આ નાદતત્ત્વને સૂચવવા માટે શિવના એક હાથમાં ડમરુ મૂકેલ છે.

૧૦. વ્યાઘ્રબંધ:

શિવ વ્યાઘ્રચર્મ ધારણ કરે છે. વાઘ શક્તિ અને ક્રિયાનું પ્રતીક છે. શિવ શક્તિમાન છે, સર્વ શક્તિના નિધિ અને

પરમાત્મા સર્વત્ર સમાનરૂપે વ્યાપ્ત છે, એને પ્રગટ કરવાની એક માત્ર વિધા છે-પ્રેમ

એ પંક્તિઓનો મેં આશ્રય કર્યો છે.

આવો, હવે આપણે વાણીને પવિત્ર કરવા માટે રામજન્મની ગાથા ગાઈએ અને નાથદ્વારામાં રામ પ્રાગટ્યનું ગાયન કરીએ. ભગવાન શિવ વેદવિદિત વટવૃક્ષની નીચે સહજાસનમાં બેઠા છે. પાર્વતી આવે છે. રામકથાની જિજ્ઞાસા કરે છે. કેલાસની જ્ઞાનપીઠ પરથી શિવ પાર્વતીને કથા સંભળાવે છે. રામતત્ત્વ વિશે ખુલાસો કરતાં શિવ કહે અસુરોનો ત્રાસ વધી ગયો છે, આતંક ફેલાઈ ચૂક્યો છે, ચારે તરફ ભ્રષ્ટાચાર છે, પરંતુ તત્ત્વતઃ રામ શું છે એ સાંભળો-

વિનુ પદ ચલઈ સુર્ગૈ વિનુ કાના ।

કર વિનુ કરમ વિધિ નાના ॥

તુલસીજી રામને વૈશ્વિક રૂપમાં પ્રસ્તુત કરે છે અને કહે છે, હે પાર્વતી,આવું બ્રહ્મતત્ત્વ મનુષ્યરૂપ લઈને ધરતી પર આવ્યું. ‘માનસ’માં રામના અવતારપૂર્વે રાવણના અવતારની કથા કહેવામાં આવી છે. સૂરજ નીકળતા પહેલાં રાત્રિ હોય છે,એટલા માટે પહેલાં નિશાચર વંશની કથા અને ત્યારબાદ સૂર્યવંશની કથા છે. રાવણ, કુંભકર્ણ, વિભીષણ બહુ જ તપ કરે છે. ઘણાં દુર્લભ વરદાનો પ્રાપ્ત કરે છે. રાવણ જ્યાં સૌદર્ય જુએ છે, સમૃદ્ધિ જુએ છે એને લૂંટવા લાગે છે. યજ્ઞયાગ રોકે છે. રાવણે આતંક ફેલાવી દીધો. આખી ધરતી કોંપવા લાગી. ધરતીએ ગાયનું રૂપ લીધું. ઋષિમુનિઓ પાસે જઈને રોવા લાગી, ‘હે મહાત્મા, મને બચાવો.’ બધાં દેવતાઓ પાસે

ગયાં. આખરે બધાં બ્રહ્માની પાસે ગયાં. હવે શું કરવું? ત્યારે બ્રહ્માએ કહ્યું, આપણે સૌ મળીને એ પરમતત્ત્વને પોકારીએ જેથી એ જ આપણને કોઈ ઉપાય બતાવે; અને ત્યાં એક પ્રશ્ન આવ્યો કે ભગવાનને ક્યાં પોકારવા? બ્રહ્માએ શિવજીને પૂછ્યું, ત્યારે શિવજીએ બ્રહ્મસભામાં કહ્યું, જે પંક્તિ આપણને આ કથાનું કેન્દ્રબિંદુ બનાવી છે, એ ત્યારે ગાવામાં આવી છે. ગોસ્વામીજીએ લખ્યું-

હરિ વ્યાપક સર્વત્ર સમાના ।

પ્રેમ તૈં પ્રગટ હોઈૈ મૈં જાના ॥

એ સમયે એ સભામાં શિવજીએ કહ્યું, ભગવાન વ્યાપક છે, સૌમાં સમાનરૂપે છે. આપણામાં જો પ્રેમ હશે તો પ્રભુ અહીં પ્રગટ થશે. આપણે સૌ એમને પોકારીએ. પ્રેમથી એમને પોકારીએ. બધા દેવતાઓ સ્તુતિ કરે છે. આકાશવાણી થઈ, ‘થોડું ધૈર્ય ધારણ કરો. હું ધરતી પર અયોધ્યામાં પ્રગટ થઈશ.’

પૂજ્યપાદ ગોસ્વામીજી, જ્યાં રામ પ્રગટ થવાના છે, એ અયોધ્યામાં આપણને લઈ જાય છે. અયોધ્યાનું સાર્વભૌમ સામ્રાજ્ય છે. અયોધ્યામાં સમ્રાટ રઘુકુલમણિ દશરથજી શાસન છે. કૌશલ્યાદિ રાણીઓનો પરિચય આપ્યો. આપણા જીવનમાં રામ પ્રગટ થઈ શકે એ માટે દામ્પત્ય કેવું હોવું જોઈએ એની એક દોષ્ઠ્યુલા તુલસીદાસજીએ બતાવી. માત્ર ત્રણ સૂત્ર, કૌશલ્યા અને દશરથ જેવું દામ્પત્ય હોય તો કોઈના પણ ઘરમાં રામ પ્રગટ થઈ

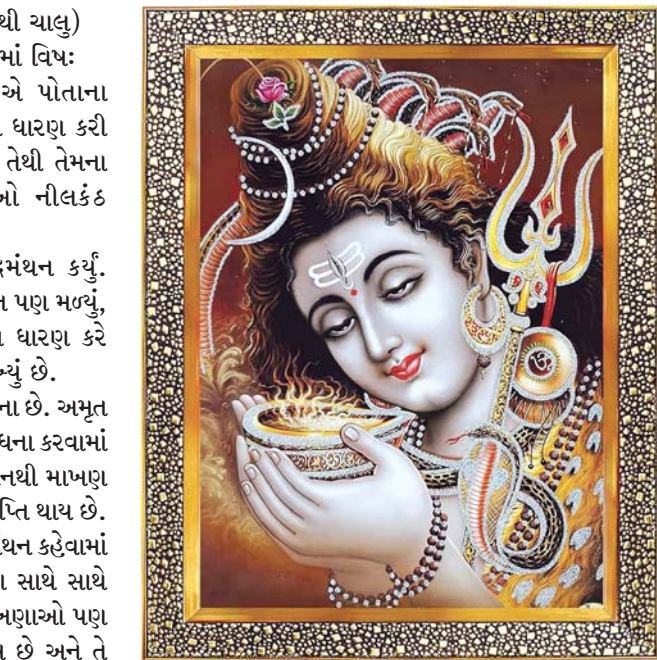
શકે છે. ક્યારેક ક્યારેક લોકો મને પૂછે છે કે, ‘સંસારમાં આતંક છે, ભ્રષ્ટાચાર છે, આવું બધું ચાલે છે. તો હવે રામ ક્યારે પ્રગટ થશે?’ હું કહું છું કે, રામ તો પ્રગટ થવા માટે સાકેતથી ઓલરેડી નીકળી ચૂક્યા છે, પરંતુ આકાશમાં ઘુમી રહ્યા છે. એમને ક્યાંય દશરથ અને કૌશલ્યા નથી મળી રહ્યા, એટલે એ રોકાયા છે અને આજે લોકોનું દામ્પત્ય બહુ જ બગડ્યું છે, એવી મારી ધિંતા સાથે તમે સહમત નથી? કરવું શું? ‘માનસ’કાર કહે છે, પુરુષ પોતાની પત્નીને પ્રેમ આપે, સ્ત્રી પોતાના પતિને આદર આપે અને પછી બંને મળીને પોતાના જીવનમાં થોડી ભગવદ્ ભક્તિ કરે. આ ત્રણ વસ્તુ હોય તો એમનાં ઘરમાં રામ પ્રગટ થાય છે; પરંતુ આટલું નથી થઈ રહ્યું!

દશરથના મનમાં એક વ્હાલિ છે. બૃદ્ધાપો આવી ગયો છે, પુત્ર નથી. ગોસ્વામીજીએ લખ્યું છે કે, રાજદ્વાર ગુરુદ્વાર ગયું. મારાં ભાઈ-બહેનો, જ્યારે ક્યાંયથી સમાધાન ન મળે ત્યારે કોઈને ખબર પણ ન પડે એ રીતે કોઈ બુદ્ધપુરુષ પાસે ચાલ્યા જવું. દશરથજી ગુરુના દ્વારે ગયા, ‘શું મારા ભાગ્યાં પુત્રસુખ નથી?’ વશિષ્ઠજીએ કહ્યું, ‘રાજન, હું તો ક્યારનો પ્રતીક્ષા કરતો હતો કે આપ મારી પાસે આવીને ‘અથવા તો બ્રહ્મ જિજ્ઞાસા’ કરો તો બ્રહ્મને હું બાળક બનાવીને આપના આંગણમાં રમતાં કરી દઉં.’ શુંગી ઋષિને બોલાવાયા, ભક્તિ સાથે યજ્ઞ કરાવ્યો. અંતિમ આહુતિમાં યજ્ઞકુંડમાંથી અગ્નિના રૂપમાં યજ્ઞપુરુષ બહાર આવ્યા. પ્રસાદનો ચરુ આપ્યો. રાજાએ પોતાની રાણીઓને યથાયોગ્ય પ્રસાદ વહેંચ્યો. દિવસો વીતવા લાગ્યા, હરિ ગર્ભમાં પધાર્યા છે. દિશાઓ પવિત્ર થવા લાગી. જીવમાત્રના મનમાં આનંદાનુભૂતિ થવા લાગી. યોગ, લગ્ન, ગ્રહ, વાર, તિથિ, પંચાંગ અનેકુળ થયાં. ત્રેતાયુગ, ચૈત્રમાસ, શુક્લપક્ષ, નૌમી તિથિ, અભિજિત, મધ્યદિવસ અને પાંચેય તત્ત્વો ભગવાનની સેવામાં હાજર થઈ ગયાં. પરમાત્માના પ્રાગટ્યની ક્ષણ નજીક આવે છે. અને એ બ્રહ્મતત્ત્વ, એ ભગવાન, એ ઈશ્વર, એ પરમાત્મા મા કૌશલ્યાના ભવનમાં યતુર્ભુજ રૂપ ધારણ કરીને પ્રગટ થાય છે.

- સંકલન : જયદેવ મોંડક ■

.....

ઓમકાર શિવતત્ત્વને પામવાનું સાધન છે

પ્રસંગોવશાત્ એ પણ નોંધીએ કે મહાકાલીના ગળામાં ખોપરીની માળા દ્વારા પણ આ જ સત્ય સૂચિત થાય છે. બ્રહ્માંડ વિસર્જન વખતે તે બ્રહ્માંડના નાશના અવશેષરૂપે મહાકાલી એક ખોપરી પોતાના ગળામાં ધારણ કરે છે. બ્રહ્માંડ વિસર્જન અગણિત વાર થાય છે, તેથી મહાકાલીના ગળામાં અનેક ખોપરીની માળા શોભે છે.

ખોપરી વિનાશ-વિસર્જનના અવશેષનું પ્રતીક છે. મહાકાલીના ગળામાં રહેલી એક-એક ખોપરી એક-એક બ્રહ્માંડના વિસર્જનનો અવશેષ છે- વિસર્જનનું પ્રતીક છે. બ્રહ્માંડનાં સર્જન અને વિસર્જનની પ્રક્રિયા અનંતકાળથી ચાલ્યા જ કરે છે અને અનંતકાળ સુધી ચાલ્યા જ રશે, પરંતુ આ સર્જન-વિસર્જન વચ્ચે શિવ-શક્તિ અનાદિ, અનંત અને અચલ છે.

ભસ્મ અને ખોપરીને શિવ અને શક્તિ આભૂષણરૂપે ધારણ કરે છે, અર્થાત્ શિવ અને શક્તિ સર્જન-વિસર્જનથી પર છે. આ સત્યને પ્રતીકાત્મક રૂપે સૂચિત કરવા માટે શિવ-અંગ પર ભસ્મ અને મહાકાલીના અંગ પર ખોપરીની માળા છે.

શિવ-પરિવારનું રહસ્ય:

૧. શિવ :

શિવ પરિવારના પ્રધાન દેવ શિવ પોતે જ છે. આપણે જોયું છે તે પ્રમાણે શિવ નિર્ગુણ બ્રહ્મનું જ સ્વરૂપ છે. આપણા દેશની ધાર્મિક-આધ્યાત્મિક પરંપરાની એક વિશિષ્ટતા છે કે દરેક દેવને પોતાનું વાહન હોય છે. આ વાહન દ્વારા દેવના સ્વરૂપ પર પ્રકાશ પડે છે. દેવના સ્વરૂપની વિશિષ્ટતા તેના વાહન દ્વારા સૂચિત થતી હોય છે.

શિવનું વાહન નંદી છે. નંદી આસનરત્ન છે અને સ્થિરતાનું પ્રતીક છે. શિવ નિર્ગુણ બ્રહ્મનું સ્થિરત્વ છે. નિર્ગુણ બ્રહ્મ સ્થિર, અચલ છે. નિર્ગુણ બ્રહ્મનું સ્થિરત્વ-અચલત્વ શિવના વાહન નંદી દ્વારા સૂચિત થાય છે.

૨. પાર્વતીજી:

શિવ-પરિવારનાં દ્વિતીય દેવ પાર્વતીજી છે. તેમને જ શક્તિ કે મહાશક્તિ પણ કહે છે. શક્તિનું વાહન વાઘ છે. વાઘ શક્તિ અને ગતિનું પ્રતીક છે.

શિવ અચલ તત્ત્વ છે. પાર્વતીજી શિવતત્ત્વની ક્રિયાશીલ શક્તિ છે. વાઘના વાહન દ્વારા પાર્વતીજીની ક્રિયાશીલતા અને શક્તિમત્તા સૂચિત થાય છે.

૩. ગણપતિજી:

ગણપતિજી શિવ પરિવારના તૃતીય દેવ છે. ગણપતિજી ગણોના અધિપતિ છે. ‘ગણાનાં ત્વા ગણપતિ:।’ ગણપતિ શિવ-પાર્વતીના પુત્ર છે.

ગણપતિનું સ્વરૂપ ઘણું વિશિષ્ટ છે અને તેમના સ્વરૂપમાં સાંકેતિક તત્ત્વો ઘણાં છે. ગણપતિનું નાક ઘણું લાંબું છે. તે ઊંડી પરબશક્તિનું પ્રતીક છે. ગણપતિના કાન લાંબા છે, જે બહુશ્રુતપણું સૂચવે છે. ગણપતિની આંખો ઝીણી છે, જે સૂક્ષ્મ દ્રષ્ટિની સૂચક છે. ગણપતિનું પેટ મોટું છે, અર્થાત્ તેઓ સાગરપેટા છે, જે ગણનાયક અર્થાત્ અધિનાયક હોય તેણે સાગરપેટા રહેવું જોઈએ.

ગણપતિનું વાહન ઉંદર છે. આવડા મોટા દૂંદાળા દેવનું વાહન આટલું નાનું કેમ? ઉંદરની સર્વત્ર ગતિ છે, સર્વત્ર પ્રવેશ છે. ગણનાયકનો સર્વત્ર પ્રવેશ હોવો જોઈએ તેમ સૂચવવા માટે ગણપતિનું વાહન ઉંદર ગણવામાં આવેલ છે.

ગણપતિ વિઘ્નહર્તા અને મંગલકર્તા દેવ છે. શુભ કાર્યોમાં ગણપતિનું પ્રથમ સ્મરણ અને દેવપૂજનમાં ગણપતિનું પ્રમ પૂજન થાય છે.

(ક્રમશઃ)■

અલખનો ઓટલો

ડૉ. નિરંજન રાજયગુરુ
feedback@
bombaysamachar.com

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે,
પ્રત્યક્ષ તેનું છે રે પ્રમાણ,
મણ દૂધ માંડે રે, છાંટો પડે છાશનો રે,
મરને તેનાં બીજાં થાય વખાણ...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
અલ્પ અનાચારે રે, નળને કળિ નડ્યો રે,
ઘૂટે દીધો પાંડવને વનવાસ,
અસાધુને સંગે રે, આવી પડે આપદા રે,
વિષ જેમ કરે વધુનો વિનાશ...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
ગંગા જળના ઘટને રે, મૂકે મદિરા વિષે રે, પછી તેને કોઈ ન માને પવિત્ર,
પુંચલીની સંગે રે, પળે જો પતિવ્રતા રે, પછી તેના કોઈ ન ગાય ચરિત્ર...
કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
સારો કોઈ સજ્જન રે, ચાલે સંગે ચોરને રે, પાપીને પ્રસંગે પકડ્યો જાય,
ગાય સારી કોઈ દિને રે, હરાયા સાથે હળે રે, બિચારીને ગળેડેરો બંધાય...
કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
બ્રહ્મચારી ભૂલે રે, ભેટે કોઈ ભામની રે,
નિયમ તેનો સઘળો નિષ્ફળ થાય,
સંન્યાસીને સોનું રે, એ જ્યારે અંગમાં રે,
વૃથા વેશધારી સમો કહેવાય...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
વૈરાગી વનિતામાં રે, જઈ ભેળો વસે રે,
બાવાની તો બુદ્ધિનો થાય બગાડ,
બ્રષ્ટ થાય જોગી રે, ભોગી ભેળો જે મળે રે,
ઝેરે જેમ જથ્થ સમૂળું ઝાડ...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
બુદ્ધિને બગાડે રે, નિંદા ચાલે લોકમાં રે,
કહેવાય તેનું જ નામ કુસંગ,
અકીણ પીવે એદી રે, ઝોકાં ખાય જાગતાં રે,
રહે નહીં સારો શરીરનો રંગ.

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
તે માટે તપાસી રે, તન મનથી તજો રે,
ભજો એક ભક્ત વત્સલ ભગવંત,
છોટમ સંગ કરીએ રે, સાચા સજ્જન તણો રે,
જો મળે જ્ઞાની ઘણા ગુણવંત...

કિંચિત કુસંગે રે, બોધ બગડે ઘણો રે....○
મનુષ્યને થોડોક પણ કુસંગ થઈ જાય તો એનું જીવન નકામું થઈ જાય છે. એનાં અનેક દૃષ્ટાંતો સંતોએ પોતાની વાણીમાં આપ્યાં છે. એક મણ દૂધમાં માત્ર એકાદ છાંટો પણ છાશનો પડી જાય એટલે દૂધ બગડી જાય, પછી એ દહીં થયેલા - બગડેલા દૂધનું કોઈ જાણકાર- સદગુરુ મંથન કરે તો માખણ મળે પણ એ માટે તો મથવું પડે. થોડોક અનાચાર આદર્શો અને નળરાજાની કળિયુગે ખૂબ કસોટી કરી લીધેલી. પાંડવોને જુગાર રમતાં વનવાસ મળ્યો, એમ અસત્ય આચરનાર કોઈ અસાધુનો ભેટો થાય તો એ પાપને પંથે જ ખેંચી જાય. જેમ ઝેર કોઈપણ સારી વસ્તુને ઝેરી બનાવી નાખે. ગંગાજળના ઘડાને જો મદિરાના પાત્ર સાથે રાખવામાં આવે તો લોકો એ ગંગાજળને પણ મદિરા જ માને. કોઈ એને પવિત્ર ન માને. વેશ્યાની સંગત જો કોઈ પતિવ્રતા નારી કરે તો પછી એનું ચરિત્ર કોઈ વખણે નહીં. ચોરની સંગથી સારો-સજ્જન ચાલે તો એને પણ લોકો ચોર જ ગણે અને કોઈને ત્યાં ચોરી થાય ત્યારે એને પણ સિપાહી પકડી જાય. હરાયા ઢોરની સંગે પાળેલી ગાય હળી જાય તો એને ડોકમાં ડેરો પડે. કોઈ બ્રહ્મચારીને નારીનો સંગ થઈ જાય તો પછી એનું ચારિત્ર ન જળવાય, એમ સંન્યાસીના અંગે સોનાના અલંકારો ચડે પછી એ વૃથા વેશધારી જ મનાય, વૈરાગ્ય ધારણ કર્યું હોય અને પછી સ્ત્રીઓને ભેળી કરીને સત્સંગની મોટી મોટી વાતો કરે પણ એની બુદ્ધિમાં જરૂર બગાડ થાય, કોઈ ભોગોનો સંગ યોગસાધના કરનારો યોગી કરે તો જેમ ઝેરી દવાને કારણે સમૂળા ઝાડનો નાશ થઈ જાય એમ એની સાધના બ્રષ્ટ થઈ જાય. કુસંગ એને જ કહેવાય જે પોતાની બુદ્ધિને બગાડે અને લોકોમાં એની નિંદા થવા લાગે. અકીણનો સંગ માનવીને એદી બનાવે, શરીર બગડી જાય, જાગતાં ય સતત એના ઘેનમાં ઝોકાં ખાતો રહે, એ માટે વિચારીને સંગત કરવી, ભક્તવત્સલ ભગવાનને ભજી લેવા અને સાચા સજ્જન - ગુણવાન-જ્ઞાનીજનો મળે તો એની સાથે જ સત્સંગ કરવો. બીજા એક પદમાં આ ધરતી પર વધી રહેલા પાપાંડને ઉજાગર કરતાં છોટમ કહે છે :

પૃથ્વી પાખંડે પાધી રે, સત્યની શોધ નથી લાધી...
મહા અભિમાન મટે નહીં મનથી, માને હું મોટો,
પ્રપંચે પરધન હરવાનો, ખેલ કરે ઈ ખોટો રે...
-પૃથ્વી પાખંડે પાધી રે, સત્યની શોધ નથી લાધી....○
ધર્મ બ્રહ્મની વાત ન માને, ગુરુ થઈ ને ગાજે,
ઓથે રહી ને અનરથ કરતાં, લંપટ નવ લાજે રે...
-પૃથ્વી પાખંડે પાધી રે, સત્યની શોધ નથી લાધી....○
પ્રભુનું નામ ઘટી ને કહે છે, હું છું ઈશ્વર આપે,
એક રોમ નીપજે નહીં એથી, દુઃખ કોનાં કાપે રે...
-પૃથ્વી પાખંડે પાધી રે, સત્યની શોધ નથી લાધી....○
વેદ શાસ્ત્રની વાત ન જાણે, કહે મોટા જ્ઞાની,
કહે છોટમ ઠગ ગુરુથી થઈ છે, ધર્મ તણી હાનિ રે...
-પૃથ્વી પાખંડે પાધી રે, સત્યની શોધ નથી લાધી....○

કવિ છોટમ-છોટાલાલ કાળિદાસ ત્રિવેદી/ત્રવાડી.(ઈ.સ.૧૮૧૨ થી ૧૮૮૫) સાહેદરા નાગર જ્ઞાતિમાં મલાતજ(તા.પેટલાદ,જિ.ખેડ) ગામે જન્મ વ્રજલાલ કાળિદાસ શાસ્ત્રીના મોટાભાઈ. ગુજરાતી તથા વ્રજભાષામાં ચારસોથી વધુ પદો-ભજનો-કાવ્યોનું સર્જન. ■

વિશેષ

રાજેશ યાજ્ઞિક

mahendra.punatar@bombay
samachar.com

લંકાના યુદ્ધ મેદાનમાં વિભીષણના મનની શંકા દૂર કરતા ભગવાન શ્રી રામ જે ધર્મ રથનું વર્ણન કરે છે. તેમાં એક બીજી વાત પણ ઉમેરે છે કે કેવાં શસ્ત્રોથી યુદ્ધ જીતી શકાય? આમ તો આ રામ-રાવણનું યુદ્ધ છે. પરંતુ તેના દ્વારા શ્રી રામ વિભીષણને, અને તેના દ્વારા સમગ્ર જગતને માર્મિક ઉપદેશ આપે છે. શ્રી રામ જે યુદ્ધની વાત કરે છે તે રણમેદાનમાં નહિ, પરંતુ આપણા જીવનના મેદાનમાં લડાતું યુદ્ધ છે. જીવન અને મૃત્યુ વચ્ચે અનંતકાળથી યુદ્ધ ચાલ્યું આવે છે. જેમાં હંમેશાં મૃત્યુ જીતી જાય છે. મૃત્યુને કાયમ માટે હરાવી દેવું, એ જ મોક્ષ છે. મૃત્યુ જ્યાં સુધી હારે નહીં ત્યાં સુધી જન્મ-મૃત્યુના અનંત ચક્રમાંથી આપણી મુક્તિ અસંભવ છે.

તો આવા યુદ્ધ માટે કેવાં શસ્ત્રો જોઈએ? પ્રભુ કહે છે. ‘અમલ, અચલ મન ત્રોન સમાના’ શુદ્ધ (પાપ રહિત) અને અચળ (સ્થિર) મન એક ભાથા જેવું છે. તુલસીદાસજી શ્રી રામના મુખે જે કહેવડાવે છે તે અદ્ભુત વાત છે. બાણ તો સારા જોઈએ જ, પણ તે જેમાં રહેશે તે ભાણું પણ ઉત્તમ જોઈએ! કેવું હોવું જોઈએ? શુદ્ધ અને અચલ મન રૂપી ભાથામાં જ બાણ રહી શકે.

આ નિર્મળ મનની વાત તો શાસ્ત્રકારોએ અનેક વખત, અનેક રીતે અને વારંવાર કહી છે. નિર્મળ મન કેવું? તો નરસિંહ મહેતા કહે છે, વૈષ્ણવ જન જેવું. શ્રીમદ ભગવદ ગીતામાં પણ ભક્તનાં લક્ષણોમાં આ વાત કહેવાઈ છે.

આપણે બાળકોને ભગવાનનું રૂપ કહીએ છીએ, કારણકે તેમનું મન નિર્મળ હોય છે. તેમાં લોભ, કપટ વગેરે હજી આવ્યા નથી હોતા. જો આપણું મન પણ બાળક જેવું રહી શકે, તો આપણે પણ ભગવદ સ્વરૂપ જ બની શકીએ તેમાં શંકાને કોઈ સ્થાન નથી. પણ બધી ગડબડ અહીંયા જ છે! આપણે તો મંદિરમાં ઊભાઊભા પણ સ્વાર્થ, કપટ, મારું-તારું, નિંદા, કોધ જેવા અવગુણો છોડી શકતા નથી, ત્યાં મંદિરની બહારની તો

ગીતા મહિમા

સારંગપ્રીત

bhandev@bombay
samachar.com

તપને સમજાવીને હવે ભગવાન કૃષ્ણ દૈવી ગુણોમાં ઋગ્વેદનો(કોમળતાનો) સમાવેશ કરે છે, તેને સમજાવે.

સંસ્કૃતનાં એક સુભાષિતમાં કહ્યું છે કે ‘મહાપુરુષોની વાણી નવનીતસમી મધુર, મન કરુણાથી કોમળ ને આચરણ ધર્મના બીજ સમાન હોય છે, જ્યાંથી સદાચાર પાંગરે છે.’

આજે સમાજની વેદી પર ચારે કોર સમસ્યાઓમાં લેવાતી આહુતિઓ વેરની અગ્નિને વધુ ભભૂકતી કરી રહી છે. સર્વત્ર ‘સ્વાર્થ’ અને ‘ભયની બીક’ માનવે સદ્ગુણોનો ભોગ લીધો છે. માનવતાથી પૂર્ણ માનવની રાહ જોવાય છે.

હા, આધુનિક કાળમાં સમયનો દુકાળ તો છે પરંતુ માનવતાનો દુકાળ એથીય મોટો છે. આજના યુગનું શબ્દચિત્ર બનાવતાં કોઈ કવિએ કહ્યું છે કે ‘દેશદેશાંતર બહોત કિર્ચા, મનુષ્ક કા બહુત સુકાળ’

જાડું દેખી છાતી ઠરે વાકા પડ્યા દુકાળ’ મેદની માનવોથી ખીચોખીચ ભરી છે પણ એમાં ‘માનવતા’ મળવી દુર્લભ છે. પરંતુ હજીય એવા વિરલ મહાપુરુષોનાં જીવનમાં દયા-કરુણા જેવા ગુણો આધુનિકતાનાં નાસ્તિક વાયરાઓની વચ્ચે પણ આસ્તિકતાની મજબૂત મશાલો પેટાવે છે, જેનો પ્રકાશ આધુનિકતામાં આશાવાદ જાળવી રાખે છે.

ઘણીવાર આપણા વિષે લોકોનો ભાવ પ્રતિભાવરૂપે ‘સ્વભાવ’ ને ઘટે છે, જો સારી લાગણી ને ભાવ તો સારપ અન્યથા ખરાબ

આયમન

અનવર વલિયાણી

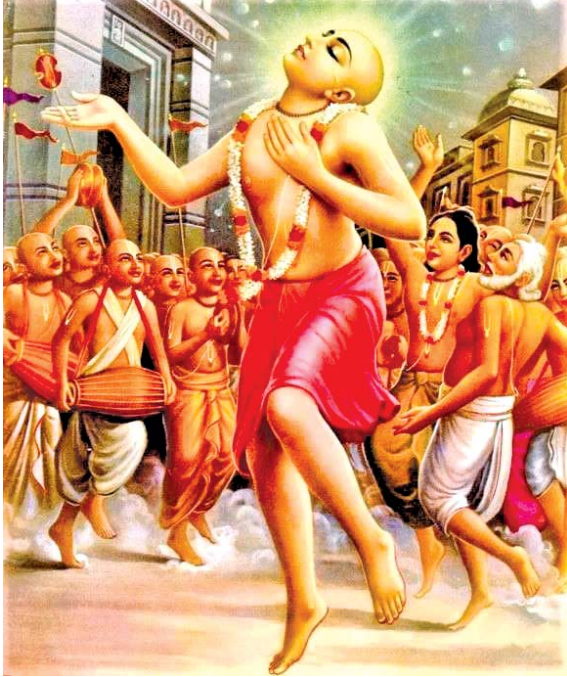
feedback@bombay
samachar.com

ગુજરાતમાં એક અતિ પ્રચલિત કહેવત છે કે સંતોષી જીવ સદા સુખી...!
- મહાભારતમાં કહેવામાં આવ્યું છે કે
* સંતોષની પ્રાપ્તિ એ સ્વર્ગપ્રાપ્તિ કરતાં પણ શ્રેષ્ઠ છે, કારણ કે

* સાચું સુખ સંતોષની કૃપેથી જ આવિર્ભાવ થાય છે.
- ધર્મતેજ પૂર્તિના બ્દાલા જિજ્ઞાસુ વાયક મિત્રો!
- સંતોષનો અર્થ પ્રથત્તની સમાપ્તિ થાય એવો રખે કરશો.
- પરંતુ સંનિષ્ઠ પ્રયત્નને અંતે જે કાંઈ ઉપલબ્ધ થાય તેને
* દુઃખ,
* શોક, કે
* વિષાદ વગર પ્રસન્નતાપૂર્વક આવકારવાની મનોદશા છે.
- સંતોષમાં સુખ એટલા માટે સમાયેલું છે કે એ
- મનુષ્યને જાતજાતના માનસિક પરિતાપોથી દૂર રાખે છે.
* માણસનું મન તો ચંચળ છે,
* ઈચ્છાઓનો અનંત મહાસાગર એમાં હિલોળા લેતો જ રહે છે.

* એટલે જો તુષણાઓના તરંગો તોફાને ચઢવા દેવામાં આવે તો મનુષ્ય શાંતિ અને સ્વસ્થતા ખોઈ બેસે.
- અને એટલે જ
* મહાભારતમાં સંતોષી મનોવૃત્તિ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો જેથી માણસ સુખો માટે અકર્ણિત્યો ન બને.

ગૂગલ મેપ જેવું શાસ્ત્રોનું માર્ગદર્શન, આપણે વારંવાર રસ્તો બદલ્યા કરીએ છીએ...!

વાત જ શું કરવી? એટલે જ તો ભક્તિ ગીતમાં ગવાય છે, મૈલી ચાદર ઓઢ કે કેસે દાર તુમ્હારે આઉ, હે પાવન પરમેશ્વર મેરે, મન હી મન શરમાઉ.

મનની મલિનતા દૂર ન થાય ત્યાં સુધી ઈશ્વરના સાચા સ્વરૂપના દર્શન થતા નથી, ન સાચી ભક્તિ થાય, ન સાચું તપ થાય, ન સાચો સ્વાધ્યાય થાય.

પાછું મન કેવું હોવું જોઈએ? અચળ, એટલે કે સ્થિર હોવું જોઈએ. સ્થિર મન એટલે શું? એક તો અર્થ એ કે, એકાગ્ર ચિત્ત હોવું, જેમ ધ્યાન કરતી વખતે મન ભટકતું હોય, જાતજાતના વિચારોમાં અટવાયેલું હોય તો ધ્યાન થઇ શકતું નથી. વિદ્યાર્થીનું ચિત્ત એકાગ્ર ન હોય તો અભ્યાસ થઇ શકતો નથી. એકાગ્રતા

કોમળ મન ને ઋજુ વાણી...

સ્વભાવો સર્જતા વાર નથી લાગતી. આવા સમયે જો અંદર સ્થિરતા રાખી સૌ પ્રતિ કોમળતા દાખવવામાં આવે તો એ ખમીરી છે, જે ખરેખરા ખમતીધરનો ખેલ છે.

આપણે ભગવાન રામ વિષે વિચારીએ તો પિતાની ઇચ્છા ન હોવા છતાં ઋષિ દ્વારા ચક્ષરશામાં તેઓને જવાનું થયું, મુનિનાં કહેવાથી સીતાસ્વયંવરમાં જોડાયા, ત્યાં અન્ય રાજાઓ દ્વારા અપમાનના શબ્દો સહ્યા, વિવાહ પછી તરત જ પરશુરામજીના કોધનો ભોગ બનવું પડ્યું, હજી માંડ અયોધ્યા આવ્યા ને ‘વનવાસ’ની આજ્ઞા થઈ તે પણ ૧૪ વર્ષ સુધી. કેટલાં અગણિત કષ્ટો, વળી વનમાં રાવણ દ્વારા સીતા માતાનું અપહરણ...જ્યારે પુનઃ અયોધ્યા પધાર્યા ત્યારે ફરીથી અજ્ઞાની દ્વારા સીતામાતા વિષે અપવાદ ને ‘લોકાપવાદ’ કારણે સીતા માતાનો

પરિત્યાગ...

એક રીતે રાજા હોવાથી અને અનેક કષ્ટ-પ્રતિકૂળતા વચ્ચે જીવન વીતવાથી તેઓનાં સ્વભાવમાં ‘કોમળતા’ના સ્થાને ‘કઠોરતા’ હોવી એ ઉચિત ભાસે છે, પરંતુ તેઓનું વર્ણન કરતાં ‘ઉત્તરરામચરિત’ નાટ્યગ્રન્થના લેખક ‘ભવભૂતિ’ કહે છે કે ‘તેઓ ફૂલથી પણ વધુ કોમળ છે.’ એટલે કે આપણા સ્વભાવો કેવળ પરિસ્થિતિને આધીન નથી, પરંતુ આપણા વિચારો પર રહેલા છે.

એક પ્રજાજને તો સામે જ કટુ વેણ ઉચ્ચાર્યા છતાં ભગવાન રામે કટુવચન અથવા તો અયોગ્ય વચન ગણી દંડ ન દીધો, પરંતુ શાંતિપૂર્વક સમસ્યાનો ઉકેલ લાવ્યો. આ સમયે જ લોકાપવાદથી સીતામાતાનાં ત્યાગનું મહાદુઃખ તેઓ ઉપર હતું છતાં અન્ય પ્રત્યે તેઓએ દયા

અને કોમળતા દાખવી.

૧૯૮૩માં પરમ પૂજ્ય પ્રમુખસ્વામી મહારાજને ‘પ્રમુખ’ તરીકે ૧૨ વર્ષ પૂરા થયેલાં ને ૬૦૦૦ જેટલાં ગામ-નગરો ધૂમી વળેલાં. અતિ પરિશ્રમ અને સમાજસેવાથી તેઓને ભારે હૃદયરોગનો હુમલો થયો હતો ને કટોકટીની પળો વીતતી હતી. જ્યારે પોતાનાં જ સ્વાસ્થ્ય પર કુદારાઘાત હોય ત્યારે બીજાની ચિંતા તો ક્યાંથી સૂઝે ? ‘શીતળતાનો સ્વામી ને ફળનો દાતા પરોપકારી વૃક્ષ પણ જ્યારે બળવા લાગે ત્યારે પથિકને દગડો જ ને !’

પરંતુ એ વેળાએ બાપાએ તો મંદિરોમાં ફોન કરાવી કહેવાડ્યું કે ‘મારી તબિયત સારી છે, કોઈ ચિંતા ન કરે.’ વળી, કહ્યું ‘જે આવ્યા હોય એને દર્શન આવવા દો.’ તો ટકોર કરી કે ‘આ ડોક્ટરોનું જમવાનું, રહેવાનું બધું ગોઠવી દેજો.’ આ સંભળી એક સંત કહે ‘આ બધી ચિંતા કરવાની જ નહીં. બોલવાનું નહીં. આરામ કરો, સૌની વ્યવસ્થા થઈ જશે.’ તે સંત સૂર ગયા તો બાપાએ ફરી સેવાની તક ઉપાડી લીધી, ‘આ સંત અહિં રોકાવાનાં છે તો તેમનું ના’વા-ધોવાનું, ખાવાનું બધું ધ્યાન રાખજો.’ તો ‘યોગીન દવે’ નામે યુવકની અટકી ગયેલી ‘રેલવે ટિકિટ’ પોતે બુક કરાવી હાથોહાથ આપી ને ‘ફિલીપ દેસાઈ’ નામે કિશોરને કહ્યું ‘તે એકટાણા કર્યા એટલે મને સાફ થઈ જશે પણ તારી તબિયત સારી રહેતી નથી, તો તારે આવું વ્રત ન કરવું.’

ભલે પોતે ‘અગરબત્તી’ની જેમ ઘસાયા પરંતુ તેઓએ પોતાનાં શત્રુને પણ સદા ટાઢક જ અરપી ને કોમળતા રાખી સૌને ઉદાહરણ પૂરું પાડ્યું.

હા, ‘જેવા સાથે તેવા થવું’ એ વ્યવહારરીતિ છે ને ‘દરેકનું હિત ચિંતવવું’ એ અધ્યાત્મની નીતિ છે. વ્યવહારમાં રીતિ પ્રમાણે અનુસરવું પડે પરંતુ અધ્યાત્મ માર્ગે તો વાણી અને મન કોમળ જ રાખવા પડે, તો જ સાચી માનવતાનાં પુષ્પો પાંગરે. ■

સંતોષ: માનસિક પ્રસન્નતા પૂરી પાડે!

* અતૃપ્ત વાસનાઓ,
* મહાત્પ્રકાંક્ષી
* સ્વપ્નો પાછળ વિવેકહીન દોડમાં અટવાયા જ કરે તો માણસ માનસિક સંતુલન ખોઈ બેસે.
- કારણ કે
* જેમ તે પામતો જાય તેમ તેનાથી વધુ પામવાની વૃત્તિ તેનામાં વકરતી જાય.
- અસંતોષ ઘણીવાર માણસ પાસે એવા કાર્ય કરાવે છે કે જે તેના માટે ખતરાદૃપ પુરવાર થાય.
- એટલે આપણી પાસે જે હોય તેનાથી સંતુષ્ટ રહેવું
- પણ...
* એનો અર્થ એ નથી કે આપણે જેવા હોઈએ તેનાથી સંતુષ્ટ જ રહેવું.

* શાળા-કોલેજમાં અભ્યાસ કરતાં સંતાનો, સ્ત્રી-પુરુષ દરેકને પ્રગતિ કરવાનો જન્મસિદ્ધ અધિકાર છે એને વિવેક અને સમજપૂર્વક આગળ વધવું જોઈએ.

- પરંતુ
* કેવળ આગળ વધવાની વિવેકશૂન્ય ભૂખ એની પાસે
* સાધનની શુદ્ધિ છીનવી લે,
* અસંતોષ એની પાસે મનમાન્યા કાર્યો કરાવે,
* તૃષ્ણા એને રાતદિવસ નચાવ્યા કરે
- અને એટલે જ
* સંતોષ એ માનસિક પ્રસન્નતા પૂરી પાડે છે
- અને
* રથવાટ,
* અકળાટ,
* ઉકળાટથી મનુષ્યને દૂર રાખીને સંયમપૂર્વક આગળ વધવાનું બળ પૂરું પાડે છે.
પથ્થર કી લકિર:
- સંતોષ એ મનને વાસનાના કાંટાભર્યા ખરબચડા માર્ગે સુરક્ષાપૂર્વક ચાલવા માટે મદદરૂપ થતું પ્રકૃતિકૃત પગરમું છે.
- સંતોષનો બંધ અપરિમિત ઈચ્છાઓના પ્રલયંકર પૂરને રોકવાનું કાર્ય કરે છે જેથી જિંદગીનું લીલુંછંમ ખેતર પાચમાલીથી બચી જાય છે.
સંત સમાગમ:
* સંતોષ એ નથી પરાજય કે નથી પ્રથત્તનું પૂર્ણવિરામ.
* એ તો છે તુષ્તિનો ઓડકાર.
* આપણા ધાર્મિક ગ્રંથો, સાધુ, સંત, શાહ, ઓલિયાઓ થોડામાં ઘણું કહી જાય છે જેને તો આપણે સાચા મનથી હૃદયપૂર્વક આચરણ કરવાનું છે અને જીવનને ખુશહાલ બનાવવાનું છે. ■

બુમરાહનો વિક્રમી ‘ચોક્કો’, મુંબઈનો પાંચમો ‘પાવર પંચ’ સ્નેહ અને પ્રતિકાએ ભારતને પહેલી જ મેચ જિતાડી આપી

મુંબઈએ લખનઉની ટીમને ૫૪ રનથી કચડી નાખી: સૂર્યકુમારે ‘ઓરેન્જ કેપ’ મેળવી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: આઇપીએલના પાંચ ટાઇટલ જીતી ચૂકેલી મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ (એમઆઇ)ની ટીમે અહીં આજે વાનખેડે સ્ટેડિયમમાં હજારો એમઆઇ-તરફી બાળકોને ખુશ કરી દીધા હતા. હાર્દિક પંડ્યાના સુકાનમાં આ ટીમે લખનઉ સુપર જાયન્ટ્સ (એલએસજી)ને ૫૪ રનના તોર્નિંગ માર્જિનથી હરાવીને પોઇન્ટ્સ-ટેબલમાં (દિલ્હી-બેંગલુરુની રવિવાર રાતની મેચ પહેલાં) બીજું સ્થાન મેળવી લીધું હતું.

બેટિંગમાં ‘નસીબવંતા’ ઓપનર રાયન રિક્લ્ટન (૫૮ રન, ૩૨ બોલ, ચાર સિક્સર, છ ફોર) તેમ જ સૂર્યકુમાર યાદવે (૫૪ રન, ૨૮ બોલ, ચાર સિક્સર, ચાર ફોર) આતશબાજીથી વાનખેડે ગજવી નાખ્યું હતું તો પછીથી જસપ્રીત બુમરાહ (૪-૦-૨૨-૪)એ ચાર વિકેટના વિક્રમજનક પર્ફોર્મન્સથી તરખાટ મચાવ્યો હતો. બુમરાહ મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ વતી સૌથી વધુ વિકેટ લેનાર બોલર બની ગયો છે. મુંબઈની ટીમ લાગલગાટ પાંચમી મેચ જીતી છે. સૂર્યકુમારે આ મેચમાં આ સીઝનમાં કુલ ૪૨૭ રન સાથે તમામ બેટ્સમેનમાં મોખરાનું સ્થાન મેળવીને ઓરેન્જ કેપ હાંસલ કરી હતી. જોકે ત્યારે બેંગલુરુનો વિરાટ કોહલી (૩૯૨ રન) તેનાથી બહુ દૂર નહોતો.

એક તરફ પાંચ ટાઇટલ જીતનાર ચેન્નઈ સુપર કિંગ્સ (સીએસકે)ની ટીમ ૧૦ ટીમના પોઇન્ટ્સ-ટેબલમાં ફક્ત ચાર પોઇન્ટ સાથે સાવ તળિયે છે, જ્યારે પાંચ ટ્રોફી મેળવનાર મુંબઈ ઇન્ડિયન્સની ટીમ સતત પાંચ મેચ જીતીને ૧૨ પોઇન્ટ સાથે ટોપ-ફોરમાં આવી ગઈ છે.

પાવરપ્લેમાં મુંબઈનો સુપરહિટ શો:

મુંબઈએ પાવરપ્લેની પહેલી છ ઓવરમાં એકમાત્ર રોહિત શર્મા (૧૨ રન, પાંચ બોલ, બે સિક્સર)ની વિકેટ ગુમાવીને ૬ ૬ રન ખડકી દીધા હતા અને એમાં સૌથી મોટું યોગદાન રાયન રિક્લ્ટનનું હતું. પાવરપ્લેના આ ૬ ૬ રન સાથે જ મુંબઈએ વિજયની દિશામાં સફર શરૂ કરી દીધી હતી. રિક્લ્ટન ફક્ત પાંચ રન પર હતો ત્યારે રનઆઉટમાં તેને માર્કરમના હાથે જીવતદાન મળ્યું હતું જેનો ફાયદો લઈને તેણે આ સીઝનમાં બીજી હફ સેન્યુરી નોંધાવી હતી. આ પહેલાં, વાનખેડેમાં જ તેણે કોલકાતા સામે મેચ-વિનિંગ અણાનમ ૬૨ રન કર્યા હતા.

બુમરાહ થયો મલિન્ગાથી આગળ:

બુમરાહના નામે હવે ૧૭૪ વિકેટ છે. તેણે મુંબઈ ઇન્ડિયન્સ વતી સૌથી વધુ વિકેટ લેનાર લસિથ મલિન્ગાનો ૧૭૦ વિકેટનો વિક્રમ તોડી નાખ્યો છે.

સૂર્યા (ડાબે)ને ટૂર્નામેન્ટમાં હાઈએસ્ટ રન બદલ ઓરેન્જ કેપ મળી હતી, જ્યારે બુમરાહે મલિન્ગાનો રેકોર્ડ તોડ્યો હતો. (બીસીસીઆઈ)

હરભજન સિંહ ૧૨૭ વિકેટ સાથે ત્રીજા નંબરે છે.

છેલ્લા ચારેય બેટ્સમેન કલીન બોલ્ડ:

મુંબઈની મેચ હોય અને અસાધારણ ન બને આવું બંને જ નહીં. થોડા દિવસ પહેલાં મુંબઈ સામે દિલ્હી કેપિટલ્સના છેલ્લા ત્રણેય બેટ્સમેન રનઆઉટ થઈ જતાં મુંબઈનો અત્યંત રોમાંચક સ્થિતિમાં વિજય થયો હતો. આજે વાનખેડેમાં લખનઉના છેલ્લા ચારેય બેટ્સમેન કલીન બોલ્ડનાં વિકેટ ગુમાવી બેઠા હતા. એમાંથી બે કલીન બોલ્ડ બુમરાહની બોલિંગમાં થયા હતા. તેણે ઓવરના છેલ્લા બે બોલમાં અબ્દુલ સમદ (બે રન) તથા આવેશ ખાન (૦)ને કલીન બોલ્ડ કર્યા હતા. એ પહેલાં એઇઝન માર્કરમ (નવ રન) તથા ડેવિડ મિલર (૨૪ રન)ને કેચઆઉટ કરાવ્યા હતા. એ રીતે બુમરાહે આ સીઝનમાં પહેલી વાર ચાર વિકેટની સિદ્ધિ મેળવી.

છેલ્લા ચારમાંથી કલીન બોલ્ડમાં એક વિકેટ પહેલી જ વાર રમેલા કોર્બિન બોક્સે અને એક વિકેટ ટ્રેન્ટ બોલ્ટે લીધી હતી. એકંદરે મુંબઈના બોલરોમાં ફાસ્ટ બોલર બોલ્ટ ત્રણ વિકેટ લઈને બુમરાહ પછીનો બીજો સફળ બોલર બન્યો હતો, જ્યારે સ્પિનર વિલ જેક્સે બે વિકેટ લીધી હતી.

૨૧૫/૭ના જવાબમાં ૧૬૧/૧૦:

મુંબઈની ટીમે રવિવારે બેટિંગ મળ્યા પછી ૨૦ ઓવરમાં સાત વિકેટે ૨૧૫ રન કર્યા હતા જેમાં રિક્લ્ટન અને સૂર્યા ઉપરાંત નમન ધીર (૫૫થી

અણનમ, ૧૧ બોલ, બે સિક્સર, બે ફોર) અને પહેલી જ વાર રમેલા કોર્બિન બોક્સે (૨૦ રન, ૧૦ બોલ, એક સિક્સર, બે ફોર)ના યોગદાન પણ હતા. લખનઉ વતી મયંક યાદવ અને આવેશ ખાને બે-બે વિકેટ તેમ જ પ્રિન્સ યાદવ, રવિ બિન્નોઈ અને દિવ્યેશ રાહીએ એક-એક બેટ્સમેનને આઉટ કર્યા હતા.

લખનઉની ટીમ ૨૦ ઓવરમાં ૧૬૧ રનના સ્કોર પર ઓલઆઉટ થઈ હતી.

લખનઉની બેટિંગ સદંતર ફ્લોપ:

૨૧૬ રનના લક્ષ્યાંક સામે લખનઉનો એકેય બેટ્સમેન ૪૦ રન પણ નહોતો કરી શક્યો. આયુષ બદોનીના ૩૫ રન ટીમમાં હાઇએસ્ટ હતા, જ્યારે મિયલ માર્શે ૩૪ રન કર્યા હતા. નિકોલસ પૂરન (૨૭ રન, ૧૫ બોલ, ત્રણ સિક્સર, એક ફોર)એ ટૂંકી ઇનિંગ્સમાં થોડી આતશબાજી કરી હતી, પરંતુ વિલ જેક્સે તેને સૂર્યકુમાર યાદવના હાથમાં કેચઆઉટ કરાવીને વહેલો પેવિલિયન ભેગો કરી દીધો હતો. કેપ્ટન રિખભ પંત (ચાર રન) ફરી એક વાર બેટિંગમાં નિષ્ફળ રહ્યો. ઓપનર એઇઝન માર્કરમ (નવ રન) પણ અપેક્ષા જેવું જરાય ન રચ્યો. તેની અને માર્શ વચ્ચેની ફક્ત ૧૮ રનની ભાગીદારી થઈ ત્યાં જ લખનઉની ટીમે ૫૦ ટકા હાર સ્વીકારી લીધી હતી.

વિલ જેક્સ શા માટે મેન ઓફ ધ મેચ ?

ઇલ્લેન્ડનો ૨૬ વર્ષીય સ્પિન-ઓલરાઉન્ડર વિલ જેક્સ મેન ઓફ ધ મેચનો પુરસ્કાર જીત્યો હતો. તેણે પહેલાં તો ૨૧ બોલમાં એક સિક્સર, ત્રણ ફોરની મદદથી ૨૯ રન કરીને રિક્લ્ટન સાથે બીજી વિકેટ માટે પંચાયત રનની ભાગીદારી કરી હતી અને ત્યાર બાદ બે મહત્વની વિકેટ પણ લીધી હતી. તેણે એક જ ઓવરમાં સૌથી ખતરાદ્રુપ બેટ્સમેન નિકોલસ પૂરન (૨૭ રન) અને રિખભ પંત (ચાર રન)ને આઉટ કર્યા હતા અને ટીમમાં સૌથી વધુ ૩૫ રન કરનાર બદોનીનો કેચ પણ ઝીલ્યો હતો.

પોઇન્ટ્સના ટોપ-ફોરમાં અફરાતફરી:

પોઇન્ટ્સમાં મુંબઈ ૧૨ પોઇન્ટ તથા +૦.૮૮૯ના રનરેટ સાથે બીજા સ્થાને આવી ગયું હતું, જ્યારે ગુજરાત ટાઇટન્સ (૧૨ પોઇન્ટ, +૧.૧૦૪નો રનરેટ) પ્રથમ ક્રમે હતું. જોકે આ પોઇન્ટ-સ્થિતિ દિલ્હી-બેંગલુરુની રવિવારની રાતની મેચ પહેલાંની હતી. ત્યારે દિલ્હી કેપિટલ્સની ટીમ ૧૨ પોઇન્ટ સાથે ત્રીજા ક્રમે અને રોયલ ચેલેન્જર્સ બેંગલુરુની ટીમ રનરેટના તફાવતને કારણે ૧૨ પોઇન્ટ સાથે ચોથા નંબરે હતી.

કોલંબો: મહિલા ક્રિકેટરો વચ્ચેની વન-ડે ટ્રાયેન્ચ્યુલર આજે અહીં શરૂ થઈ હતી જેમાં ભારતે યજમાન શ્રીલંકાને વરસાદના વિઠ્ઠો બાદ આસાનીથી હરાવી દીધી હતી. પ્રતિકા રાવલ (૫૦ અણનમ, ૬૨ બોલ, સાત ફોર) આ મેચની સર્વશ્રેષ્ઠ ખેલાડી હતી અને તેને પ્લેયર ઓફ ધ મેચનો પુરસ્કાર અપાયો હતો. મેઘરાજાની મહેરને લીધે ૩૯-૩૯ ઓવરની થઈ ગયેલી આ મેચમાં ભારતને જીતવા ૧૪૮ રનનો લક્ષ્યાંક મળ્યો હતો અને એ અપાવવામાં પ્રતિકાનું સૌથી મોટું તથા સૌથી અગત્યનું યોગદાન હતું.

પ્રતિકા ઓપનિંગમાં રમવા આવી હતી અને ભારતે ૨૯.૪ ઓવરમાં ૧૪૯/૧ના સ્કોર સાથે જે બોલમાં વિજય મેળવ્યો એના આગલા બોલમાં પ્રતિકાએ લગતક ઇનિંગ્સની બહુમુલ્ય હફ સેન્યુરી પૂરી કરી હતી અને પછીના બોલમાં હર્લીન દેઓલે (૪૮ અણનમ, ૭૧ બોલ, ચાર ફોર) વિનિંગ ફોર ફટકારી હતી. જોકે મેચ ત્યારે પૂરી થઈ જતાં હર્લીન બે રન માટે હફ સેન્યુરી ચૂકી ગઈ હતી.

બીજી ઓપનર સ્મૃતિ મંધાના (૪૩ રન, ૪૬ બોલ, છ ફોર) સાથે પ્રતિકાએ ૫૪ રનની ભાગીદારી કરી હતી. ૫૯ બોલમાં બનેલી ૫૪ રનની એ પાર્ટનરશિપમાંથી ૪૩ રન સ્મૃતિના અને ૧૧ રન પ્રતિકાના હતા. સ્મૃતિએ ૪૩મા રને વિકેટ ગુમાવ્યા બાદ પ્રતિકા-હર્લીનની જોડી છેક સુધી ટકી રહી હતી અને તેમણે ૧૨૦ બોલમાં ૯૫ રનની અતૂટ ભાગીદારી કરીને ભારતને શાનદાર વિજય અપાવ્યો હતો.

શ્રીલંકાની છ બોલરમાંથી માત્ર ઇનોકા રણવીરાને એક વિકેટ મળી હતી. એ પહેલાં, સ્નેહ રાણાની ત્રણ વિકેટ અને દીપ્તિ શર્મા તથા શ્રી ચરનીની બે-બે વિકેટને લીધે શ્રીલંકા

અધધધ...ભારત યોગાસનની એશિયન સ્પર્ધામાં ૮૩ ગોલ્ડ જીત્યું

નવી દિલ્હી: ભારતે અહીં આયોજિત એશિયન યોગાસન સ્પોર્ટ એમ્પિયનશિપમાં ધાર્યા પ્રમાણે પ્રભુત્વ જમાવ્યું હતું અને કુલ મળીને ૮૩ ગોલ્ડ મેડલ જીતી લીધા હતા. સ્વાભાવિક રીતે, ૨૧ દેશની આ સ્પર્ધામાં યોગાસનના ભારતીય સ્પર્ધકો સર્વશ્રેષ્ઠ પર્ફોર્મ કરશે એવી અપેક્ષા હતી જેને તેમણે સાચી પાડી હતી.

ભારતે ૮૩ સુવર્ણ ચંદ્રક ઉપરાંત ત્રણ સિલ્વર અને એક બ્રોન્ઝ સહિત કુલ મળીને ૮૭ મેડલ જીતી લીધા હતા.

જોકે ભારતની પ્રાચીન વિદ્યા યોગાસનની લોકપ્રિયતા મોંગોલિયા, વધુને વધુ લોકપ્રિય થઈ રહ્યું છે અને

હર્લીન-પ્રતિકાની જોડી વચ્ચે ૯૫ રન ભાગીદારી થઈ ટીમ ૩૯ ઓવર પણ પૂરી નહોતી કરી શકી અને ૩૯.૧ ઓવરમાં ૧૪૭ રનના સ્કોર પર ઓલઆઉટ થઈ હતી જેમાં ઓપનર હસિની પરેરાના ૩૦ રન હાઇએસ્ટ હતા. આ ટ્રાય-સિરીઝમાં સાઉથ આફ્રિકાની ટીમ પણ ભાગ લઈ રહી છે અને હવે પછીની બીજી મેચ ભારત તથા સાઉથ આફ્રિકા વચ્ચે રમાશે.

અધધધ...ભારત યોગાસનની એશિયન સ્પર્ધામાં ૮૩ ગોલ્ડ જીત્યું

હિલ્હીની સ્પર્ધામાં ઉઝબેકિસ્તાન, શ્રીલંકા, થાઇલેન્ડ, કઝાખસ્તાન અને ભુતાનના સ્પર્ધકોએ જે રીતે પર્ફોર્મ કર્યું એના પરથી મળે છે. ખાસ કરીને એશિયામાં યોગાસન વધુને વધુ લોકપ્રિય થઈ રહ્યું છે અને

‘મુંબઈ સમાચાર’ના ફન વર્લ્ડમાં તમને રસપ્રદ માહિતી મળશે અને સાથે મજા પણ આવશે. પ્રત્યેક કોયડાના સાચા જવાબ આપનારા વાચકોમાં જ નામ અહીં પ્રગટ કરવામાં આવશે. વાચકોએ તેમના જવાબ ઈ-મેઇલથી મંગળવારે સાંજે ૬:૦૦ સુધી મોકલવાના રહેશે. ત્યાર પછી મોકલેલા જવાબ સ્વીકારાશે નહીં. વાચકોએ જવાબ નવા ઈ-મેઇલ funworld1822@gmail.com પર મોકલવાના રહેશે.

ભાષા વૈભવ...	
જોડી જમાવો	
A	B
આરંભ	EASY
આદર	WELCOME
આસાન	FAITH
આવકાર	BASIS
આધાર	RESPECT

ઓળખાણ પડી ?

શ્રદ્ધાસ્થાન ધરાવતા દેશના ૧૨ જ્યોતિર્લિંગ પૈકી એક મહાકાળેશ્વર મંદિર ક્યા શહેરમાં સ્થિત છે એ જાણો છો?

અ) ભોપાલ બ) ઉજ્જૈન ક) પટના ડ) વારાણસી

ગુજરાત મોરી મોરી રે

જ્ઞાન અને વિદ્યાની દેવી માતા સરસ્વતીનું એક માત્ર મંદિર ગુજરાતના ક્યા સ્થળે સ્થિત છે? આ મંદિરને ચક્રવર્તી સમ્રાટ સિદ્ધરાજ જયસિંહે સ્થાપિત કર્યું હતું.

અ) સિદ્ધપુર બ) સોનગઢ ક) વેરાવળ ડ) પેટલાદ

દર્શાદ

તું હાથની મુઠ્ઠી વાળી તો જો, રેખાઓ બધી બદલાઈ જશે!

— શેખાદમ આબુવાલા

માઈન્ડ ગેમ

દર વર્ષે વર્લ્ડ હોપીનેસ રિપોર્ટ પ્રકાશિત થાય છે. છેલ્લા ૮ વર્ષથી હેપ્પીએસ્ટ કન્ટ્રીનો ખિતાબ મેળવનારા દેશનું નામ જણાવો.

અ) નેધરલેન્ડ્સ બ) સ્વિડન ક) બલ્ગેરિયા ડ) ફિનલેન્ડ

ગયા સોમવારના જવાબ

ભાષા વૈભવ

A

શિખર તળેટી કળશ સંન્ધાસ ભિશ્તા

B

PEAK LOWLAND PINNACLE RENUNCIATION ALMS

ઓળખાણ પડી? ક્રિષ્કિન્ધા

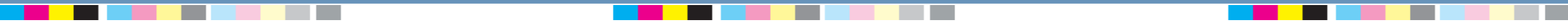
માઈન્ડ ગેમ હિમાચલ પ્રદેશ

ચતુર આપો જવાબ અર્થ જણાવો નામ લીધા વિના

ગુજરાત મોરી મોરી રે દ્વારકા

ફનવર્લ્ડમાં ઉમળકાભેર ભાગ લઈ સાચા જવાબ આપનારા વાચકોનાં નામ અહીં આપ્યાં છે. અભિનંદન.

(૧) કિશોરકુમાર જીવણદાસ વેદ (૨) સુભાષ મોમાયા (૩) મુલરાજ કપૂર (૪) ડો. પ્રકાશ કટકિયા (૫) ભારતી પ્રકાશ કટકિયા (૬) ભારતી બુચ (૭) નિતા દેસાઈ (૮) ખુશદ કાપડિયા (૯) હર્ષા મહેતા (૧૦) લજ્જતા ખોના (૧૧) શ્રદ્ધા આશર (૧૨) પ્રવીણ વોરા (૧૩) નિખીલ બંગાળી (૧૪) અમીષી બંગાળી (૧૫) મીનજ કાપડિયા (૧૬) ભાવના કર્વે (૧૭) જ્યોતી ખાંડવાલા (૧૮) મહેન્દ્ર લોઢાવિયા (૧૯) નૂતન વિપીન શાહ (૨૦) પુષ્પા પટેલ (૨૧) મનીષા શેઠ (૨૨) ફાલુની શેઠ (૨૩) મહેશ દોશી (૨૪) વણા સંપટ (૨૫) અલકા વાણી (૨૬) દેવેન્દ્ર સંપટ (૨૭) અંજુ ટોલીયા (૨૮) દિપીકા દોશી (૨૯) ગિરીશ બાબુભાઈ મિસ્ત્રી (૩૦) જયવંત પદમશી ચિખલ (૩૧) તાહેર ઔરંગાબાગવાળા (૩૨) શીરીન ઔરંગાબાગવાળા (૩૩) અબ્દુલ્લા એફ. મુનીમ (૩૪) જગદીશ ઠક્કર (૩૫) નિતીન જયંતીલાલ બજરીયા (૩૬) નયના ગિરીશ મિસ્ત્રી (૩૭) જયોત્સના ગાંધી (૩૮) ઈનાક્ષી દલાલ (૩૯) હીના દલાલ (૪૦) વર્ષા સૂર્યકાંત શ્રોફ

‘તમામ પાકિસ્તાનીઓનો પત્તો લાગ્યો’

► આવું કહીને ફડણવીસે વિનંતી કરી કે અમુક પાકિસ્તાની નથી મળતા એવા ખોટા સમાચાર ન ફેલાવો ► શું તેમનો ઇશારો એકનાથ શિંદે તરફ હતો ?

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

પુણે: મહારાષ્ટ્રના મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે રાજ્યમાં પાકિસ્તાની નાગરિકો ગુમ થઈ ગયા હોવાના અહેવાલોને રદિયો આપતાં કહ્યું હતું કે બધાનો પત્તો મળી ગયો છે અને તેમના દેશનિકાલ કરવાની ખાતરી આપી હતી.

ફડણવીસે કહ્યું કે કેન્દ્રના નિર્દેશો અનુસાર રાજ્યમાંથી પાકિસ્તાની નાગરિકોને દેશનિકાલ કરવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી રહી છે. પુણેમાં પત્રકારોને સંબોધતાં તેમણે કહ્યું હતું કે, ‘રાજ્યના ગૃહ પ્રધાન તરીકે, હું તેમને વિનંતી કરું છું કે આ મુદ્દા પર કોઈ ખોટા સમાચાર ન ચલાવો. મહારાષ્ટ્રમાં કોઈ પાકિસ્તાની નાગરિક ગુમ નથી અને તે બધાનો પત્તો મળી આવ્યો છે. તે બધાને દેશનિકાલ કરવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી છે. રાજ્યમાં કોઈ પાકિસ્તાની નાગરિક બાકી રહેશે નહીં. કાલ સુધીમાં બધાને પાછા મોકલી દેવામાં આવશે,’ એમ મુખ્ય પ્રધાન ફડણવીસે જણાવ્યું હતું.

આવું કહી શું ફડણવીસે નાયબ મુખ્ય પ્રધાન એકનાથ શિંદે ભણી ઇશારો કર્યો હતો જેમણે કહ્યું હતું કે, લાપતા ૧૦૭ પાકિસ્તાનીઓને શોધી કઢાશે અને તેમને ત્યાં ને ત્યાં જ ઠોકારો. મુખ્ય પ્રધાન પુણે મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના એક કાર્યક્રમમાં હાજરી આપવા માટે પુણેમાં આવ્યા હતા.

બાવીસમી એપ્રિલે પહલગામમાં થયેલા આતંકવાદી હુમલામાં ૨૬ લોકો માર્યા ગયા હતા. તેના કારણે બંને દેશો વચ્ચે તણાવ

વધી ગયો છે, જેના કારણે ભારતે ૨૭ એપ્રિલથી પાકિસ્તાની નાગરિકોને આપવામાં આવેલા તમામ વિઝા રદ કરવાની જાહેરાત કરી છે.

મહારાષ્ટ્ર પોલીસે રાજ્યભરમાં વિવિધ વિઝા પર રહેતા પાકિસ્તાની નાગરિકોને શોધી કાઢવા માટે એક ઝુંબેશ શરૂ કરી છે.

રાજ્યમાં પાણીની સ્થિતિ વિશે બોલતાં ફડણવીસે કહ્યું હતું કે, ‘એપ્રિલ અને મે મહિનામાં ડેમમાં પાણીનો સંગ્રહ ઓછો છે. પાણીના સંગ્રહ અંગે આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. હાલમાં, રાજ્યના તમામ ડેમમાં પાણીનો સંગ્રહ ૩૮ ટકા છે.’

ગુમ ૧૦૭ પાકિસ્તાનીને શોધશું અને ત્યાં જ ઠોકરો: એકનાથ શિંદે

મુંબઈ: મુખ્યપ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે કહ્યું કે ૧૦૭ પાકિસ્તાની નાગરિકોના ગુમ થવાની અફવાઓ ખોટી છે. બધાને શોધી કાઢવામાં આવ્યા છે. તેમને દેશની બહાર મોકલવાની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી રહી છે. કોઈપણ પાકિસ્તાની નાગરિકને અહીં રહેવાની મંજૂરી આપવામાં આવશે નહીં. મને આશા છે કે રવિવાર સાંજ સુધીમાં અથવા સોમવાર સવાર સુધીમાં તેઓ તેમના દેશમાં પાછા જશે. રાજ્યના ગૃહપ્રધાન યોગેશ કદમે જણાવ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્રમાં કુલ ૫,૦૨૩ પાકિસ્તાની નાગરિકો હાજર છે. લગભગ ૧,૦૦૦ પાકિસ્તાની નાગરિકો ટૂંકા ગાળાના વિઝા પર આવ્યા છે, જેમાં મેડિકલ વિઝાધારકોને વધારાના બે દિવસનો સમય આપવામાં આવ્યો છે. તે જ સમયે, ૪,૦૦૦ નાગરિકો લાંબા ગાળાના વિઝા પર રહી રહ્યા છે. આમાંથી ૧,૦૦૦ સાર્ક વિઝાધારકો છે જેઓ ફિલ્મ, દવા, પત્રકારત્વ અને વ્યક્તિગત કાર્ય માટે આવ્યા છે. કેટલાક પાકિસ્તાની નાગરિકો ૮-૧૦ વર્ષથી રાજ્યમાં રહી રહ્યા છે અને કેટલાકે અહીં લગ્ન પણ કર્યા છે. ઘણા લોકોએ ભારતીય નાગરિકતા માટે પણ અરજી કરી છે. સુરક્ષા જાળવવા માટે રાજ્યભરમાં શંકાસ્પદ નાગરિકોની સઘન તપાસ અને ટેમ્પરેબ રાખવામાં આવી રહી છે.

ઈડીની ઓફિસમાંની આગમાં મહત્વની ઘણી ફાઈલ્સ ખાખ

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ફોર્ટમાં બેલાઈ એસ્ટેટ પરિસરમાં આવેલી એન્ફોર્સિમેન્ટ ડિરેક્ટોરેટ (ઈડી)ની ઓફિસ બિલ્ડિંગમાં શનિવાર મોડી રાતે ભીષણ આગ ફાટી નીકળી હતી. આગમાં કોઈ જાનહાનિ થઈ નહોતી.

બેલાઈ એસ્ટેટમાં ગ્રાન્ટ હોટલ નજીક કરીમભોય રોડ પર ગ્રાઉન્ડ પ્લસ પાંચ માળનું કેસર-એ-હિંદ બિલ્ડિંગ છે, જેમાં ઈડીની ઓફિસ આવેલી છે. શનિવારે મોડી રાતના ૨.૩૧ વાગે બિલ્ડિંગના ચોથા માળે અચાનક આગ ફાટી નીકળી હતી. ઘટનાસ્થળે ફાયરબ્રિગેડ પહોંચી ગઈ હતી. વહેલી સવારના ૩.૩૦ વાગ્યે ફાયરબ્રિગેડે આગને બે નંબરની જાહેર કરી હતી.

આગ બુઝાવવા માટે આઠ ફાયર એન્જિન, છ જેટી, એક વોટર ટેન્કર, વોટર ક્લિવ રિસ્પોન્સ વેલિકલ વગેરે યંત્રણા સાથે મોટી સંખ્યામાં ફાયરબ્રિગેડના જવાનો, અધિકારીઓ ઘટના સ્થળે પહોંચીને આગ બુઝાવવાની કામગીરી હાથ ધરી હતી. આગ ઝડપથી ફેલાઈ રહી હોવાથી ફાયરબ્રિગેડે સવારના ૪.૧૭

વાગે તેને ત્રણ નંબરની જાહેર કરી હતી. ફાયરબ્રિગેડની ભાષામાં ત્રણ નંબરની આગ એટલે મોટી અને ભીષણ આગ કહેવામાં આવે છે. તેને પગલે વધુ ફાયર એન્જિન

આગ લાગી કે લગાવાઈ?

બેલાઈ એસ્ટેટમાં ઈડીની ઓફિસમાં લાગેલી આગમાં અનેક ફાઈલ્સ ખાક થઈ જતા હવે આગ લાગી કે લગાવાઈ એવો સવાલ પણ પુછાઈ રહ્યો છે.

(અમય ખરાડે)

બોલાવવામાં આવતા તેની સંખ્યા ૧૨ અને જેટીની સંખ્યા સાત થઈ ગઈ હતી. ફાયરબ્રિગેડના અધિકારીના જણાવ્યા

બેલાઈ એસ્ટેટમાં આવેલા ઈડીની કાર્યાલયમાં ભીષણ આગમાં કોઈ જાનહાનિ નહોતી થઈ

PAC n DELIVER
INTERNATIONAL COURIER
Send parcels to your Children & loved ones in **CANADA, UK, USA & WORLD WIDE** including Garments, Farsan, Chocolates, Sweets, Gifts, Eatables, Medicines & any permissible item & get benefited with **SPECIAL rates.**
Contact : Mr. ANUJ SANGOI
8879991866
Email - sales@pacndeliver.com
"20 Yrs of Quality Service"

6 Wonders at One Location
Awarded by Limca Book of Records

International Award Winner

No School... Get Cool...
-:For Booking & Enquiry Contact:-
SURAJ WATER PARK
A Venture by Arun Muchhala International Group
Contact: 9819786202 / 9819786505 / 91054 22222
Thane Ghodbunder road Thane (west)

મહાયુતિના નેતાએ ૨૧૦૦ રૂપિયાનો છેદ ઉડાડતા કહ્યું, ‘લાડકી બહેનો ૧૫૦૦ રૂપિયાથી જ ખુશ છે’

મુંબઈ: મહાયુતિ સરકાર દ્વારા વિધાનસભાની ચૂંટણી પહેલા લાડકી બહીણ યોજના શરૂ કરવામાં આવી હતી. આ અંતર્ગત મહિલાઓના ખાતામાં ૧૫૦૦ રૂપિયા આપવામાં આવે છે. જો સરકાર ફરી સત્તામાં આવશે તો આ રકમ વધારીને ૨૧૦૦ રૂપિયા કરવાનું વચન આપ્યું હતું. આ વચન પૂરું ન કરવા બદલ મહિલાઓમાં પહેલેથી જ નારાજગી છે. અન્ય સરકારી યોજનાઓનો લાભ લેનારી બહેનોને ૧૫૦૦ રૂપિયાને બદલે ૫૦૦ રૂપિયા મળશે એવું કહેવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ લાડકી બહેનોએ કપાળ કૂટ્યું હતું. આ દરમિયાન મહાયુતિના એક નેતાએ કહ્યું છે કે લાડકી બહેનો ૧૫૦૦ રૂપિયાથી ખુશ છે.

રાષ્ટ્રવાદી કોંગ્રેસ પાર્ટી (એનસીપી)ના નેતા અજિત પવારે મહારાષ્ટ્ર ગૌરવ મંગલ કળશ યાત્રાનું આયોજન કર્યું હતું. આ યાત્રાની તૈયારીઓ કરવામાં આવી છે અને મુક્તાઇનગર

તાલુકામાંથી આદિશક્તિ મુક્તાઇના દર્શન સાથે ઉત્તર મહારાષ્ટ્રથી પ્રસ્થાન થશે. આ પ્રસંગે અનન અને ઔપધ ખાતાના પ્રધાન નરહરિ ઝિરવાળે આદિશક્તિ મુક્તાઇના દર્શન કરીને યાત્રાનો પ્રારંભ કર્યો હતો. આ યાત્રામાં માજી પ્રધાન અનિલ પાટીલ સહિત પાર્ટીના વરિષ્ઠ કાર્યકર્તાઓ હાજર રહ્યા હતા. આ પ્રસંગે નરહરિ ઝિરવાળે લાડકી બહીણ યોજના અંગે નિવેદન આપ્યું હતું.

સાંતાકુઝમાં જૂથ અથડામણ: દુકાનોની તોડફોડ, ત્રણ ઘાયલ

મુંબઈ: સાંતાકુઝ વિસ્તારમાં કોઇ બાબતે થયેલા વિવાદ બાદ બે જૂથ અથડામણ થતાં દુકાનો તથા વાહનોની તોડફોડ કરવામાં આવી હતી, જેને કારણે વાતાવરણ તંગ બન્યું હતું. જૂથ અથડામણમાં ત્રણ જણને ઇજા પહોંચી હોઇ વાકોલા પોલીસે આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કરી તપાસ આદરી હતી, એમ અધિકારીએ જણાવ્યું હતું.

સાંતાકુઝ પૂર્વમાં ગોલીબાર રોડ પર શનિવાર રાતે બે જૂથ સામસામે આવી ગયા હતા અને તેમની વચ્ચે અથડામણ થઇ હતી. અજાણ્યા શખસોએ ત્યાર બાદ એ વિસ્તારમાંની દુકાનો તથા વાહનોની તોડફોડ કરી હતી.

ઘટનાના સીસીટીવી ફૂટેજમાં આરોપીઓ હાથમાં બાંબુ લઇને દુકાનોની તોડફોડ કરતા નજરે પડ્યા હતા. દરમિયાન બનાવની જાણ થતાં પોલીસ અધિકારીઓ ઘટનાસ્થળે દોડી આવ્યા હતા. પોલીસે ત્યાં બંદોબસ્ત ગોઠવી દીધા બાદ આ પ્રકરણે ગુનો દાખલ કર્યો હતો. પોલીસ સીસીટીવી ફૂટેજને આધારે આરોપીની ઓળખ મેળવી રહી છે.

ફડણવીસે ખખડાવતા પોલીસ વિશે એલફેલ બોલનારા બુલઢાણાના વિધાનસભ્યે માફી માગી લીધી

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: શિવસેના શિંદે જૂથના બુલઢાણાના વિધાનસભ્ય સંજય ગાયકવાડે બે દિવસ પહેલા પોલીસ વિરુદ્ધ વાંધાજનક નિવેદન આપ્યું હતું. જોકે, હવે ગાયકવાડે પોલીસ વિશે વિવાદાસ્પદ નિવેદનો આપવા બદલ ભારે કિંમત ચૂકવી છે. મુખ્ય પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે આની નોંધ લીધા બાદ, સંજય ગાયકવાડ સામે કેસ નોંધવામાં આવ્યો. આ પછી, સંજય ગાયકવાડે હવે મહારાષ્ટ્ર પોલીસની માફી માગી છે અને કહ્યું હતું કે તેમનો હેતુ પોલીસનું મનોબળ તોડી પાડવાનો નહોતો.

શુક્રવારે ગાયકવાડે મહારાષ્ટ્ર પોલીસ વિશે વાંધાજનક નિવેદનો આપ્યા હતા. ગાયકવાડે પોલીસની કાર્યક્ષમતા પર સવાલ ઉઠાવતા એવું કહ્યું હતું કે મહારાષ્ટ્ર અને ભારત સિવાય દુનિયામાં પોલીસ જેટલો બિનકાર્યક્ષમ કોઈ વિભાગ નથી. ત્યારબાદ, મુખ્ય પ્રધાન અને ગૃહ પ્રધાન દેવેન્દ્ર ફડણવીસે ગાયકવાડના નિવેદનની નોંધ

પંજાબ નેશનલ બેન્કનું જ્યાં ૧૩,૦૦૦ કરોડનું કૌભાંડ થયેલું ત્યાં આજકાલ કોફીની ચુસ્કીઓ લેવાય છે

મુંબઈ: હીરાના વેપારી નીરવ મોદી અને તેના કાકા મેહુલ ચોકસી સાથે સંકળાયેલા કરોડો રોલરના કૌભાંડ માટે કુખ્યાત મુંબઈની પંજાબ નેશનલ બેન્ક (પીએનબી)ની બ્રેડી હાઉસ શાખા હવે કેકેમાં ફેરવી દેવામાં આવી છે.

અહીં આવતા લોકો આરામદાયક ખુરશી અને સોફા પર બેસીને મ્યુઝિક સાંભળી ઓર્ગેનિક કોફીની લિફ્ટ માણતા હોય છે. કાકા - બત્રીજાએ બેંક સાથે રૂ. ૧૩,૦૦૦ કરોડ રૂપિયાથી વધુની છંતરપિંડી કર્યા પછી સજયેલી અંધાધૂંધીની સરખામણીએ આ વાતાવરણ એકદમ ભિન્ન છે.

દક્ષિણ મુંબઈના ફોર્ટ વિસ્તારમાં આવેલી બ્રેડી હાઉસની છમારતનો આ પરિસર એક

સમયે દેશને હચમચાવી નાખનાર સૌથી મોટા નાણાકીય કૌભાંડના કેન્દ્રમાં હતો. નીરવ મોદી અને તેના કાકા મેહુલ ચોકસીએ માર્ચ ૨૦૧૧ થી નવેમ્બર ૨૦૧૭ ની વચ્ચે

ક્યા થા, ક્યા હો ગયા:

આ ફોર્ટમાં આવેલી એ જ ઇમારત છે જ્યાં આવેલી પંજાબ નેશનલ બેન્કમાં હજારો કરોડોનું કૌભાંડ થયેલું અને આજે હવે અહીં કોફી હાઉસ છે.

(પીટીઆઈ)

બેંકની બ્રેડી હાઉસ શાખાના અધિકારીઓને લાંચ આપીને એલઓયુ અને વિદેશી લેટર્સ ઓફ ક્રેડિટ (એફએલસી) નો ઉપયોગ કરીને

‘કહેવું સહેલું, કરવું મુશ્કેલ’

ઉદ્ભવ-રાજ ઠાકરેના પુન:મિલનની ચર્ચાઓ વેગ પકડી રહી છે, શિવસેના (યુબીટી) અને મનસેના નેતાઓ સાવચેતી ભર્યા નિવેદન આપે છે

(અમારા પ્રતિનિધિ તરફથી)

મુંબઈ: ઉદ્ભવ ઠાકરે અને તેમના અલગ થયેલા પિતરાઈ ભાઈ રાજ ઠાકરે વચ્ચેના સંબંધો ફરી સુધરી જવાની વધતી અટકળો વચ્ચે શિવસેના (યુબીટી) અને મનસેના નેતાઓએ નોંધ્યું છે કે સંભાવના આશાસ્પદ છે, પરંતુ વ્યક્તિગત સંબંધો અને સંગઠનાત્મક જોડાણને લગતા પડકારોનો ઉકેલ હજુ બાકી છે.

ઠાકરે પિતરાઈ ભાઈઓએ સંભવિત પુન:મિલનની અટકળોને વેગ આપ્યો છે, જે સૂચવે છે કે તેઓ તેમના વિભાજનના લગભગ બે દાયકા પછી ‘તુરંત મુદ્દાઓ’ને બાજુ પર રાખીને એક થઈ શકે છે.

મહારાષ્ટ્ર નવનિર્માણ સેના (મનસે)ના સર્વેસર્વા રાજ ઠાકરેએ જણાવ્યું હતું કે મરાઠી માણસોના હેતુ માટે એક થઈ શકાય છે, જ્યારે મહારાષ્ટ્રના ભૂતપૂર્વ મુખ્ય પ્રધાન ઉદ્ભવ ઠાકરેએ નાના વિવાદોને ભૂલી જવાની તૈયારી દર્શાવીને ભાર મૂક્યો હતો કે રાજ્યના હિતોનો વિરોધ કરનારાઓને સાથે ન રાખવા જોઈએ.

શિવસેના (યુબીટી)એ શનિવારે તેના સોશિયલ મીડિયા હેન્ડલ્સ પર એક રહસ્યમય પોસ્ટ મૂકી, જેમાં કહ્યું હતું કે, ‘મુંબઈ અને મહારાષ્ટ્ર માટે એક થવાનો સમય આવી ગયો છે. શિવસૈનિકો મરાઠી અસ્મિતા (ગૌરવ)ના રક્ષણ માટે તૈયાર છે.’

બંને પિતરાઈ ભાઈઓ હાલમાં વિદેશમાં છે. રાજ ઠાકરે એપ્રિલના છેલ્લા અઠવાડિયામાં અને ઉદ્ભવ ઠાકરે મેના (જુઓ પાનું ૪) ►►